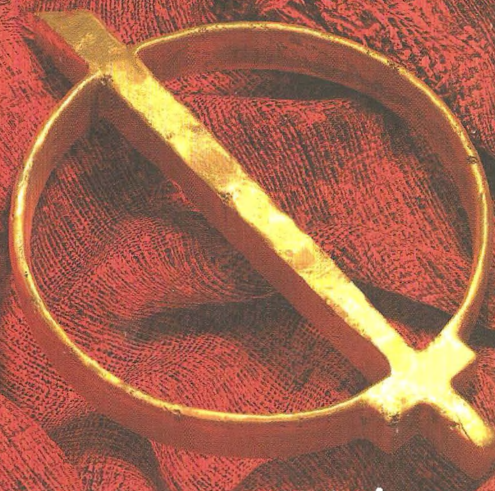
Nėra galingesnio ginklo už žodį

Paulo Coelho

Rankraštis, rastas Akroje

Paulo Coelho

Rankraštis, rastas Akroje

Iš portugalų kalbos vertė Zigmantas Ardickas

UDK 821.134.3(81)-31
Co-38

Paulo Coelho
MANUSCRITO
ENCONTRADO
EM ACCRA

www.paulocoelho.com

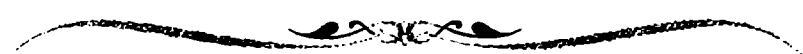
ISBN 978-5-415-02285-4

O Marija, be gimtosios nuodėmės pradėtoji, melski už mus, kurie šaukiamės Tavo pagalbos. Amen.

Skiriu N.S.R.M., dėkodamas už stebuklą, ir Mônicai Antunes, kuri niekad nešvaistė savo palaiminimų.

„Jeruzalės dukros! Verkite ne manęs, bet verčiau savęs ir savo vaikų!“

EVANGELIJA PAGAL LUKĄ 23, 28

Įvadas ir sveikinimas

1945 m. gruodį du broliai, ieškoję vietos pailsėti, rado Aukštutiniame Egipte, viename Hamros Domo regiono urve, urną, pilną papirusų. Užuot pranešę vietos valdžiai, – kaip to reikalavo įstatymas, – jie nusprendė juos po truputį parduoti senienų turguje, taip vengdami patraukti vyriausybės dėmesį. Vaikinų motina, bijodama „neigiamos energijos“ poveikio, kelis neseniai rastus papirusus sudegino.

Kitąmet dėl istorijai nežinomų priežasčių broliai susipyko. Kaltę dėl kivirčo suvertusi tai „neigiamai energijai“, motina atidavė rankraščius vienam kunigui, o šis vieną jų pardavė Kairo koptų muziejui. Ten dokumentai buvo pavadinti taip, kaip tebevadinami iki šiol: Nag Hamadžio rankraščiais (pagal artimiausią miestą, esantį netoli juos priglaudusių urvų). Vienas iš muziejaus ekspertų, kruopštus istorikas Žanas Doresas, suprato jų atradimo svarbą ir pirmąkart juos pacitavo 1948 m. publikacijoje.

Ilgainiui juodojoje rinkoje ėmė pasirodyti kiti dokumentai. Netrukus Egipto vyriausybė suprato, koks svarbus šis atradimas, ir pasistengė neleisti rankraščių išgabenti iš šalies. Tuoj po 1952 m. revoliucijos diduma medžiagos buvo perduota Kairo koptų muziejui ir

priskirta tautos paveldui. Neapsaugotas liko tik vienas tekstas, pakliuvęs į belgų antikvariatą. Būta bergždžių mėginimų jį parduoti Niujorke ir Paryžiuje, kol galiausiai 1951 m. jį įsigijo Karlo Jungo institutas. Mirus garsiajam psichoanalitikui dokumentas, šiuo metu žinomas kaip Jungo kodeksas, grįžo į Kairą, ten dabar jau surinkta maždaug tūkstantis Nag Hamadžio rankraščių puslapių ir fragmentų.

Rastieji papirusai – graikiški vertimai tekstų, rašytų tarp pirmo amžiaus pabaigos ir 180 m. po Kristaus, sudaro rinkinį, dar vadinamą apokrifinėmis Evangelijomis, nes jų nėra mūsų dabartinėje kanoninėje Biblijoje.

Kodėl?

170 m. po Kr. grupė vyskupų susirinko įvertinti, kurie tekstai turi sudaryti Naująjį Testamentą. Atrankos kriterijus buvo paprastas: turėjo būti įtraukta visa, kas padėtų įveikti tos epochos erezijas ir susiskaldymą dėl doktrinos. Buvo atrinktos dabartinės Evangelijos, laiškai ir viskas, kas bent kiek logiškai „dera“ prie pagrindinės krikščionybės idėjos pagal tuometinį supratimą. Vyskupų susitikimo aprašymas ir pripažintų knygų sąrašas yra ignoruotame Muratorio kanone.

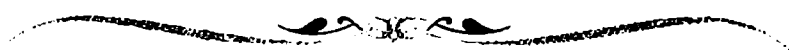
Kitos knygos, kurias sudarė ir Nag Hamadyje rasti tekstai, liko nuošalyje, nes buvo pristatytos kaip rašytos moterų (pavyzdžiui, Marijos Magdalietės Evangelija) arba vaizdavo Jėzų, suvokiantį savo dievišką misiją, o tai jo perėjimą per mirtį padarytų ne tokį kankinantį ir skausmingą.

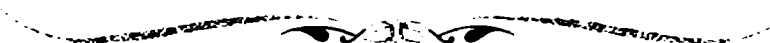
1974 m. vienas anglų archeologas, seras Valteris Vilkinsonas, netoli Nag Hamadžio atrado kitą rankraštį, šįsyk rašytą trimis kalbomis: arabų, hebrajų ir lotynų. Žinodamas taisykles, apsaugančias tokius radinius, nusiuntė šį rankraštį į Kairo muziejaus Senienų skyrių. Netrukus atėjo atsakymas: yra bent 155 to dokumento kopijos, pasklidusios po pasaulį (trys iš jų priklauso muziejui), visos jos iš esmės vienodos. Atlikus patikrinimą anglimi-14 (padedantį datuoti organines medžiagas) paaiškėjo, kad dokumentas gana nesenas – rašytas galbūt 1307 m. po Kristaus. Nesunku buvo atsekti, kad jis kilęs iš Akros miesto, taigi ne iš Egipto teritorijos. Todėl nebuvo jokių trukdžių išgabenti jį iš šalies, ir seras Vilkinsonas gavo raštišką Egipto vyriausybės leidimą (dėl 1901/317/IFP-75, 1974 m. lapkričio 23 d.) vežtis jį į Angliją.

Su sero Valterio Vilkinsono sūnumi susipažinau Jungtinėje Karalystėje, Velse, Portmadoge, per 1982 m. Kalėdas. Prisimenu, kad tuomet jis užsiminė apie tėvo rastą rankraštį, bet nė vienas iš mūsų tam nesuteikė didelės reikšmės. Visus tuos metus palaikėme nuoširdžius santykius ir dar bent du kartus pasitaikė proga su juo pasimatyti, nuvykus į tą šalį populiarinti savo knygų.

2011 m. lapkričio 30 d. gavau kopiją teksto, kurį jis minėjo per pirmą mūsų susitikimą. Dabar imuosi jį perrašyti.

Man labai patiktų iš pradžių parašyti taip:
„Dabar, sulaukęs savo gyvenimo pabaigos,
palieku vėlesnėms kartoms visa, ko išmokau
žingsniuodamas Žemės paviršiumi.
Tegu jiems tai praverčia.“

Deja, tai nėra tiesa. Man tėra dvidešimt vieneri, turiu tėvus, kurie mane apgaubė meile ir suteikė išsilavinimą, ir žmoną, kurią myliu ir kuri myli mane, – bet gyvenimas ryšis rytoj mus išskirti, ir kiekvienas turės iškeliauti ieškoti savo kelio, savo likimo arba savo būdo drąsiai pasitikti mirtį.

Mūsų šeimai šiandien yra 1099 m. liepos 14 diena. Jokūbo, mano vaikystės draugo, su kuriuo žaidžiau šio Jeruzalės miesto gatvėse, šeimai yra 4859 m. – jam labai patinka sakyti, kad judėjų religija senesnė už manąją. Gerbiamajam Ibn al-Atirui, kuris visą gyvenimą stengėsi užrašyti istoriją, dabar einančią prie pabaigos, beveik baigiasi 492 metai. Nesutariame dėl datų ir dėl būdo garbinti Dievą, bet dėl kitko sutariame labai gerai.

Prieš savaitę susirinkę mūsų vadai pripažino: prancūzų kariuomenė kur kas pranašesnė ir geriau ginkluota nei mūsų. Visiems buvo duota pasirinkti: palikti miestą arba kautis iki mirties, nes tikrai būsime sumušti. Dauguma miestiečių nusprendė nesitraukti.

Musulmonai šiuo metu yra susirinkę Al-Aksos mečetėje, judėjai savo kareiviams telkti pasirinko

Mihrabą Davudą, o krikščionims, išsibarsčiusiems po įvairius kvartalus, buvo patikėta ginti pietinę miesto dalį.

Anapus sienų jau galime matyti apgulties bokštus, pastatytus iš laivų lentų, specialiai dėl to išardytų. Priešo kariuomenės judėjimas rodo, kad rytoj iš ryto jie puls ir pralies kraują dėl popiežiaus, miesto „išvadavimo“, „dieviškųjų troškimų“.

Šį vakarą kieme, kur prieš tūkstantį metų Romos valdytojas Poncijus Pilotas atidavė Jėzų miniai nukryžiuoti, įvairaus amžiaus vyrų ir moterų grupė rengia susitikimą su graiku, visų vadinamu Koptu.

Koptas yra keistuolis. Dar paauglys nusprendė palikti savo gimtąjį miestą – Atėnus – ieškodamas nuotykių ir pinigų.

Jo kelionė baigėsi prie mūsų miesto vartų – beldėsi kone mirštantis iš bado, buvo gerai priimtas, pamažu atsisakė minties tęsti kelionę ir nusprendė įsikurti čia.

Gavo darbo vienoje batų siuvykloje ir – kaip ir Ibn al-Atiras – ėmė užrašinėti būsimoms kartoms viską, ką matęs ir girdėjęs. Nesistengė prisidėti nė prie vienos religinės praktikos, ir niekas nemėgino jo įtikinti elgtis priešingai. Jam nebuvo nei 1099-ieji, nei 4859-ieji, juo labiau 492-ųjų pabaiga. Koptas tiki vien esamuoju momentu ir vadinamąja moira – nežino-

mu dievu, Dieviškąja energija, susijusia su vieninteliu įstatymu, kuris niekada negali būti sulaužytas, kitaip pasaulis išnyks.

Greta Kopto buvo trijų Jeruzalėje įsikūrusių religijų patriarchai. Kol vyko pokalbis, joks valdžios atstovas nepasirodė, – jie buvo susirūpinę paskutiniais pasirengimais pasipriešinti, nors visi manėme, kad tai beprasmiška.

„Prieš daugel amžių šioje aikštėje buvo teisiamas ir pasmerktas vienas žmogus, – pradėjo graikas. – Žengdamas mirties link kairėje pusėje besidriekiančia gatve, praėjo pro būrelį moterų. Matydamas jas verkiančias tarė: „Verkite ne manęs, o Jeruzalės." Jis išpranašavo tai, kas vyksta dabar. Nuo rytdienos tai, kas buvo harmonija, pavirs nesantaika. Tai, kas buvo džiaugsmas, bus pakeista gedulu. Tai, kas buvo taika, užleis vietą karui, kuris nusitęs į tokią tolimą ateitį, kad net neįstengiame įsivaizduoti jo pabaigos."

Niekas nieko nesakė, mat nė vienas iš mūsų tiksliai nežinojome, ką čia veikiame. Ar būsime priversti išklausyti dar vieną pamokslą apie įsibrovėlius, kurie vadina save „kryžiuočiais"?

Koptas pasimėgavo mūsų sutrikimu. Ir po ilgos tylos nusprendė paaiškinti:

„Jie gali sugriauti miestą, bet negali užgniaužti viso to, ko jis mus išmokė. Todėl reikia, kad šio

pažinimo neištiktų toks pat likimas kaip mūsų sienų, namų ir gatvių.

Bet kas yra pažinimas?“

Kadangi visi tylėjo, jis kalbėjo toliau:

„Tai nėra absoliuti tiesa apie gyvenimą ir mirtį, bet ji mums padeda gyventi ir pasitikti kasdienio gyvenimo iššūkius. Tai ne knyginė erudicija, kuri tik maitina beprasmius ginčus apie tai, kas vyko ar vyks, o išmintis, kuri slypi geros valios vyrų ir moterų širdyse.“

Koptas sakė:

„Aš esu eruditas ir nors visus šiuos metus praleidau restauruodamas senienas, klasifikuodamas daiktus, žymėdamas datas ir ginčydamasis dėl politikos, tikrai nežinau, ką pasakyti. Bet šią akimirką prašau Dieviškąją energiją, kad apvalytų mano širdį. Jūs klauskite, o aš atsakinėsiu. Senovės Graikijoje taip mokėsi mokytojai: mokiniai jų klausinėdavo apie tai, apie ką jie nebuvo pamąstę, bet turėdavo atsakyti.“

„O ką mes su tais atsakymais veiksime?“ – paklausė kažkas.

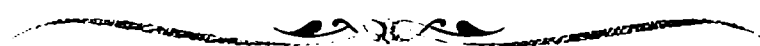
„Vieni užrašys tai, ką sakau. Kiti įsimins žodžius. Bet svarbu, kad šiąnakt leisitės keturiomis pasaulio kryptimis skleisdami tai, ką išgirdote. Taip Jeruzalės siela bus išsaugota. Ir vieną dieną galėsime ją atkur-

ti – ne tik kaip miestą, bet ir kaip vietą, kur vėl susieis išmintis ir grįš viešpatauti taika."

„Visi mes žinome, kas mūsų laukia rytoj, – tarė kitas vyras. – Ar ne verčiau aptarti, kaip išsiderėti taiką arba pasirengti mūšiui?"

Koptas pasižiūrėjo į dvasininkus, kurie buvo greta jo, ir tuoj pat atsigręžė į minią.

„Niekas nežino, ką mums rengia rytojus, nes kiekvienai dienai gana savo blogio arba savo gėrio. Todėl klausdami to, ką trokštate žinoti, užmirškite išorėje susitelkusią kariuomenę ir viduje glūdinčią baimę. Mūsų palikimas nebus tiems, kurie paveldės žemę, papasakoti, kas atsitiko dabar; šitai padarys istorija. Todėl kalbėkime apie savo kasdienį gyvenimą, sunkumus, su kuriais mums teko susidurti. Vien tai bus įdomu ateityje, nes nemanau, kad labai kas pasikeis per artimiausius tūkstantį metų."

Tada mano kaimynas Jokūbas paprašė:
„Kalbėk mums apie pralaimėjimą.“

„Ar gali lapas, rudenį* krentantis nuo medžio, jaustis nugalėtas šalčio?

Medis sako lapui: „Toks gyvenimo ciklas. Nors manai, kad mirsi, iš tikrųjų tebegyvensi manyje. Dėl tavęs esu gyvas, nes galiu kvėpuoti. Taip pat dėl tavęs jaučiuosi mylimas, nes galiu teikti pavėsį pavargusiam keliauninkui. Tavo syvai įsilieja į mano syvus, esame vienas daiktas."

Ar gali žmogus, daug metų rengęsis kopti į aukščiausią pasaulio kalną, pasijusti pralaimėjęs, kai atsiduria jo papėdėje ir pamato, kad aplink jį siaučia audra? Žmogus sako kalnui: „Dabar tu manęs nenori, bet orai pasikeis, ir kada nors galėsiu užkopti iki tavo viršūnės. O kol kas toliau lauk manęs."

Ar jaunuolis, kai jį atstumia pirma jo mylimoji, gali teigti, kad meilės nėra? Jaunuolis sako sau: „Rasiu ką nors, kas geba suprasti, ką jaučiu. Ir būsiu laimingas visą likusį gyvenimą."

Gamtos ciklui nėra nei pergalės, nei pralaimėjimo: tėra judėjimas. Žiema kovoja, kad viena viešpatautų, bet galiausiai priversta pripažinti žiedus ir džiaugsmą žadinančio pavasario pergalę.

* Originale – žiemą. (Vert. past.)

Vasara nori amžinai pratęsti savo kaitrias dienas, nes yra įsitikinusi, kad karštis naudingas žemei. Bet galų gale priima ateinantį rudenį, kuris leis žemei pailsėti.

Gazelė ėda žolę ir yra sudraskoma liūto. Kalbame ne apie tai, kas stipriausias, o apie tai, kaip Dievas mums rodo mirties ir prisikėlimo ciklą.

Ir šis ciklas neturi nei nugalėtojų, nei pralaimėtojų: tėra etapai, kuriuos reikia išgyventi. Tai supratusi žmogaus širdis tampa laisva. Neapgailestaudama priima sunkias akimirkas ir nesileidžia apgaunama šlovės akimirkų.

Ir vienos, ir kitos praeis. Po vienų ateis kitos. Ir tas ciklas tęsis, kol išsivaduosime iš kūno ir susitiksime su Dieviškąja energija.

Tad kai kovotojas yra arenoje – ar todėl, kad pats pasirinko, ar todėl, kad jį ten įstūmė nepažįstama lemtis, – tegu jo dvasia džiaugiasi tuoj prasidėsiančia kova. Jei jis išliks orus ir garbingas, gali pralaimėti mūšį, bet niekad nebus nugalėtas, nes jo siela liks nepasikeitusi.

Ir nieko nekaltins dėl to, kas jam nutinka. Dar tada, kai mylėjo pirmą kartą ir buvo atstumtas, suprato, jog tai nesunaikino jo gebėjimo mylėti. Tai, kas galioja meilei, galioja ir karui.

Pralaimėję mūšį ar praradę viską, ką manėme turį, mes jaučiame liūdesį. Bet kai jis praeina, atran-

dame nežinomą jėgą, slypinčią kiekvieno iš mūsų viduje, jėgą, kuri mus sukrečia ir pažadina pagarbą sau patiems.

Žvalgomės aplinkui ir sakome sau: „Išgyvenau.“ Ir tai ištarę džiaugiamės.

Tik tie, kurie nepažįsta tos jėgos, sako: „Pralaimėjau, praradau.“ Ir nusimena.

Kiti, kad ir kankindamiesi dėl pralaimėjimo, kad ir žeminami nugalėtojų skleidžiamų apie juos istorijų, leidžia sau nuvarvinti kelias ašaras, bet niekada nepajunta savigailos. Tik žino, kad kova buvo nutraukta ir kad šiuo metu jų padėtis nepalanki.

Klauso savo širdies plakimo. Pastebi, kad yra įsitempę. Kad bijo. Apmąsto savo gyvenimą ir atranda: nors ir jaučia siaubą, tikėjimas tebeuždega jų sielas ir tebestumia juos pirmyn.

Pasistengia suprasti, kur klydo ir ką padarė gerai. Parkritę pasinaudoja proga pailsėti, išsigydyti žaizdas, sumanyti naujas strategijas ir geriau apsiginkluoti.

Ir ateina diena, kai į jų duris pasibeldžia naujos kovos šauklys. Baimė niekur nedingsta, bet jie turi veikti – kitaip visam laikui liks gulėti ant žemės. Pakyla ir pasitinka priešą, atmindami kančią, kurią patyrė ir kurios daugiau nebenori patirti.

Ankstesnis pralaimėjimas įpareigoja juos šįkart nugalėti, juk nebenori vėl išgyventi tų pačių skausmų.

Ir jei nepasieks pergalės šįkart, pasieks kitąkart. O jei ne kitąkart, tai dar kitą. Blogiausia – ne kristi, o likti tysoti ant žemės.

Tik tas yra pralaimėjęs, kuris atsisako kautis. Visi kiti yra laimėtojai.

Ir ateis diena, kai sunkūs etapai teliks istorijos, kurias išdidūs žmonės pasakos norintiems jas išgirsti. Ir visi klausysis su pagarba ir pasimokys trijų svarbių taisyklių:

Dera turėti kantrybės išlaukti tinkamo meto veikti.

Išminties nepraleisti kitos progos.

Ir pasididžiavimo savo randais.

Randai – medaliai, išraižyti kūne geležimi ir ugnimi, jie gąsdins priešus rodydami, kad jų varžovas turi didelę kovos patirtį. Dažnai tas paskatins juos ieškoti dialogo ir vengti konflikto.

Randai byloja garsiau už kalavijo ašmenis, kurie juos įrėžė."

„Apibūdink pralaimėtojus“, –
paprašė vienas pirklys,
pamatęs, kad Koptas nutilo.

Ir šis atsakė:

„Pralaimėtojai – tie, kurie nežlunga.

Pralaimėjimas priverčia mus pralošti mūšį arba karą. Žlugimas trukdo mums kovoti.

Pralaimėjimas ateina, kai nepasiekiame to, ko labai trokštame. Žlugimas neleidžia svajoti. Jo šūkis yra: „Nieko netrokšk, ir neteks kentėti."

Pralaimėjimas baigiasi, kai įsiveliame į naują kovą. Žlugimas nesibaigia: tai gyvenimo pasirinkimas.

Pralaimėjimas – tiems, kurie, nepaisydami baimės, gyvena su entuziazmu ir tikėjimu.

Pralaimėjimas – drąsiesiems. Tik jie gali išsaugoti garbę pralaimėję ir patirti džiaugsmą nugalėję.

Neketinu čia postringauti, kad pralaimėjimas – gyvenimo dalis; tą ir taip visi žinome. Tik pralaimėjusieji pažįsta Meilę. Nes kaip tik meilės viešpatijoj stojame į pirmuosius mūšius – ir dažniausiai pralaimime.

Ketinu pasakyti, jog esti žmonių, kurie niekada nebuvo pralaimėję.

Tai tie, kurie niekada nekovojo.

Jiems pavyksta išvengti randų, pažeminimų, bejėgiškumo išgyvenimo ir tų akimirkų, kai kariai abejoja Dievo buvimu.

Šie žmonės gali didžiuodamiesi pasakyti: „Aš niekada nepralaimėjau jokio mūšio." Tačiau niekada ir negalės pasigirti: „Laimėjau mūšį."

Jiems tai ir neįdomu. Gyvena visatoje, kurioje, kaip mano, niekad nebus užklupti, užsimerkia prieš neteisybes ir kančią, jaučiasi saugūs, nes jiems nereikia susidurti su kasdieniais iššūkiais, su kuriais susiduria rizikuojantieji peržengti savo ribas.

Jie niekad negirdėjo tariamo „sudie". Taip pat ir: „Štai ir grįžau. Apkabink mane su džiaugsmu, kad buvai manęs netekęs ir vėl mane radai."

Tie, kurie niekada nebuvo pralaimėję, atrodo linksmi ir pranašesni, kaip šeimininkai tiesos, dėl kurios niekada nepajudino nė piršto. Jie visada palaiko stipresnįjį. Jie kaip hienos, kurios doroja tik liūto išėdas.

Savo vaikus jie moko: „Nesivelkite į konfliktus, vis tiek pralaimėsite. Pasilaikykite savo abejones sau, ir niekad neturėsite bėdų. Jei kas jus pultų, nesijauskite įžeisti ir nesižeminkite stengdamiesi duoti atkirtį. Yra gyvenime ką veikti ir be to."

Nakties tyloje jie stoja į įsivaizduojamus mūšius: dėl neįgyvendintų svajonių, neteisybių, kurių apsimetė nepastebį, bailumo akimirkų, kurias pavyko nuo visų, – tik ne nuo savęs, – nuslėpti, ir meilės, kuri perėjo jiems per kelią spindinčiomis akimis, – tos, kuri

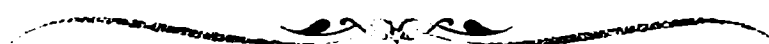
buvo jiems skirta Dievo ir prie kurios vis dėlto neturėjo drąsos prieiti ir užkalbinti.

Ir žada: „Rytoj viskas bus kitaip."

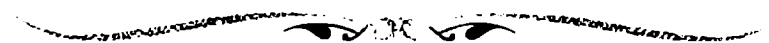
Bet ateina rytojus, ir kyla klausimas, kuris juos paralyžiuoja: „O jei susimausiu?"

Tad nieko ir nedaro.

Vargas tiems, kurie niekad nebuvo nugalėti! Šiame gyvenime jie nebus ir nugalėtojai."

„Pasakok mums apie vienatvę“, –
paprašė viena jaunuolė, kuri ketino netrukus
ištekėti už vieno iš turtingiausių miestiečių
sūnaus, o dabar buvo priversta bėgti.

Ir jis tarė:

„Be vienatvės Meilė ilgai šalia neišbus.

Nes ir Meilei reikia poilsio, kad galėtų keliauti po dangų ir pasireikšti kitais pavidalais.

Be vienatvės neišgyvena joks augalas ir joks gyvūnas, jokia dirva nebūna ilgai vaisinga, be jos nė vienas vaikas negali susižinoti apie gyvenimą, nė vienam menininkui nepavyksta kurti, nė vienas darbas negali būti ištobulintas.

Vienatvė – ne Meilės stoka, o jos papildymas.

Vienatvė – ne draugijos stygius, o akimirka, kai mūsų siela gali laisvai kalbėtis su mumis ir padėti mums nuspręsti apie savo gyvenimą.

Todėl palaiminti tie, kurie nebijo vienatvės. Kurie neišsigąsta savo pačių draugijos, nekantriai neieško, su kuo čia galėtų pabūti, prasiblaškyti ar ką čia galėtų pasmerkti.

Nes tas, kuris niekada nebūna vienas, jau nebepažįsta savęs.

O nepažįstantis savęs ima bijoti tuštumos.

Bet tuštumos nėra.

Mūsų sieloje slypi didžiulis pasaulis, laukiantis, kol bus atrastas. Jis yra ten, kupinas nepanaudotos

jėgos, bet toks naujas ir galingas, kad bijome pripažinti jo buvimą.

Mat supratę, kas mes, turėsime pripažinti, jog galime eiti daug toliau, nei esame įpratę. Ir tai mus gąsdina. Verčiau taip nerizikuoti, nes visada galime pasakyti: „Nepadariau, ko reikėjo, nes man neleido."

Taip patogiau. Ir saugiau. Ir sykiu tai reiškia atsižadėti paties gyvenimo.

Vargas tiems, kurie verčiau pragyvena sakydami: „Man nepasitaikė progos!"

Nes jie kasdien leisis vis giliau į savo ribų šulinį, ir ateis akimirka, kai nebeturės jėgų iš jo išsikapstyti ir vėl regėti šviesą, kuri boluoja pro angą virš jų galvų.

Ir palaiminti, kurie sako: „Aš neturiu drąsos."

Nes jie supranta, jog kalti ne kiti. Ir anksčiau ar vėliau įgis tikėjimo, reikalingo tam, kad susiremtų su vienatve ir jos slėpiniais.

Ir tiems, kurie nesileidžia gąsdinami vienatvės, atskleidžiančios slėpinius, viskas turės kitokį skonį.

Vienatvė leis jiems atpažinti meilę, kuri galėtų praeiti nepastebėta. Vienatvė leis jiems suprasti ir gerbti meilę, kuri išėjo.

Vienatvė padės jiems nuspręsti, ar verta prašyti, kad meilė grįžtų, ar reikės leisti abiem eiti toliau nauju keliu.

Vienatvė leis suvokti, jog ištarti „ne" – ne visada yra kilnumo stoka, o ištarti „taip" – ne visada yra dorybė.

Ir tie, kurie šiuo metu esate vieni, niekada nesileiskite išgąsdinami demono žodžių: „Tu veltui leidi laiką."

Arba demonų valdovo dar įtaigesnių žodžių: „Tu niekam nerūpi."

Dieviškoji energija mūsų klauso, kai kalbame su kitais, bet klauso ir tada, kai esame tykūs, panirę į tylą ir priimame vienatvę kaip palaiminimą.

Tą akimirką Jos šviesa nušviečia viską, kas yra aplink mus, ir atskleidžia mums, kokie esame reikalingi, parodo, kad mūsų buvimas Žemėje didžiai svarbus Jos darbui.

Ir kai pasiekiame tokią harmoniją, gauname daugiau, nei prašome.

O tie, kurie jaučiasi slegiami vienatvės, teprisimena: svarbiausiomis gyvenimo akimirkomis visada būsime vieni.

Kaip kūdikis, išeinantis iš moters įsčių: kad ir kiek žmonių aplinkui, jam vienam tenka galutinai nuspręsti, ar gyventi.

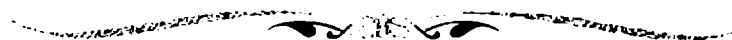
Kaip menininkas priešais savo kūrinį: kad jo darbas tikrai būtų geras, jam reikia tylėti ir klausytis tik angelų kalbos.

Kaip mes, atsidūrę prieš mirtį, Tautų Nepageidaujamąją: būsime vieni svarbiausią ir baisiausią savo būties akimirką.

Meilė yra dieviška būsena, o vienatvė yra žmogiška būsena. Ir abi dera tiems, kurie supranta gyvenimo stebuklą."

O vienas vaikinas, kuris buvo išrinktas išvykti, persiplėšė drabužius ir tarė: „Mano miestas nusprendė, kad aš netinku mūšiui. Esu nereikalingas.“

Ir jis atsiliepė:

„Kai kurie žmonės sako: „Nesugebu pažadinti kitų meilės.“ Bet meilė be atsako visada teikia viltį, jog kurią nors dieną ji bus priimta.

Kiti savo dienoraščiuose rašo: „Mano genijus nepripažįstamas, mano talentas nevertinamas, mano svajonės negerbiamos.“ Bet ir šiems lieka viltis, kad po daugelio kovų tai pasikeis.

Kiti praleidžia dieną belsdamiesi į duris ir aiškindami: „Esu bedarbis.“ Jie žino: jei turės kantrybės, vieną dieną durys atsidarys.

Bet yra ir tokių, kurie kas rytą pabunda prislėgta širdimi. Jie neieško meilės, pripažinimo, darbo.

Jie sako sau: „Esu nereikalingas. Gyvenu, nes reikia išgyventi, bet niekam, ničniekam nėra labai įdomu, ką aš veikiu.“

Lauke šviečia saulė, juos supa šeima, jie stengiasi dėtis linksmi, nes, kitų manymu, turi viską, apie ką svajojo. Bet jie įsitikinę, kad visi gali išsiversti be jų. Arba dėl to, kad yra per jauni ir mato, jog vyresni turi

kitos veiklos, arba dėl to, kad yra per seni ir mano, jog jaunikliams nerūpi, ką jie norėtų pasakyti.

Poetas parašo kelias eilutes ir išmeta jas į šiukšlių dėžę galvodamas: „Tai niekam neįdomu."

Darbuotojas ateina į darbą ir turi kartoti ankstesnės dienos užduotį. Jis mano, jog kada nors, kai jį atleis, niekas net nepastebės, kad jo nėra.

Mergina siuvasi suknelę, kruopščiai pasirūpindama kiekviena smulkmena, ir atėjusi į šventę supranta, ką byloja visų žvilgsniai: ji nei gražesnė, nei bjauresnė, tai tik dar viena suknelė tarp milijonų kitų visuose pasaulio kampeliuose, kuriuose dabar kaip tik vyksta panašios šventės – vienos didelėse pilyse, kitos mažuose kaimuose, kur visi vienas kitą pažįsta ir turi ką pasakyti apie kitų drabužius.

Tik ne apie jos suknelę – ši liko nepastebėta. Nebuvo nei daili, nei bjauri, tiesiog dar viena suknelė.

Nereikalinga.

Jaunuoliai suvokia, kad pasauly gausu didžiulių problemų, kurias jie svajoja išspręsti, bet niekam neįdomi jų nuomonė. „Jūs dar nepažįstate pasaulio realybės, – girdi jie. – Klausykite vyresniųjų ir geriau žinosite, ką daryti."

Vyresni žmonės yra įgiję patirties, subrendę, vargingai pasimokę iš gyvenimo negandų, bet atėjus valandai mokyti, niekas nesidomi. „Pasaulis pasikei-

tė, – girdi jie. – Reikia eiti koja kojon su pažanga ir klausyti jaunesniųjų."

Neatsižvelgdamas į amžių ir neprašydamas leidimo, jausmas, kad esi nereikalingas, graužia sielą, nuolat dilgsėdamas: „Niekas tavimi nesidomi, tu esi niekas, planetai nereikia, kad būtum."

Desperatiškai siekdami įprasminti savo gyvenimą, daugelis ima ieškoti religijos, nes kova dėl tikėjimo visada atrodo pateisinanti didžius darbus, galinčius perkeisti pasaulį. „Mes dirbame Dievui", – sako jie sau.

Ir tampa dievobaimingi. Paskui tampa evangelistais. O galiausiai – fanatikais.

Jie nesupranta, kad religija skirta dalytis slėpiniais ir garbinimu, bet ne tam, kad būtų galima engti ir atversti kitus. Didžiausias Dievo stebuklas yra gyvenimas.

Šiąnakt verksiu tavęs, o Jeruzale, nes šis Dieviškosios Vienybės supratimas per artimiausius tūkstantį metų išnyks.

Paklauskite laukų gėlę: „Ar tu jautiesi nereikalinga, juk tu tik atkartoji kitas panašias gėles?"

Ir ji atsakys: „Aš graži, ir grožis savaime yra mano dingstis gyventi."

Paklauskite upę: „Ar jautiesi nereikalinga, juk tu tik bėgi vis ta pačia vaga?“

Ir ji atsakys: „Aš ir nesistengiu būti reikalinga, stengiuosi būti upe.“

Dievo akimis, niekas šiame pasaulyje nėra nereikalingas. Nei lapas, kuris krinta nuo medžio, nei plaukas, kuris krinta nuo galvos, nei vabzdys, kuris nusibaigia įkyrėdamas. Viskas turi savo dingstį būti.

Kartu ir balsas, kuris ką tik uždavė šį klausimą. „Esu nereikalingas“, – yra atsakymas, kurį duodate patys sau.

Greitai jis tave užnuodys ir mirsi dar gyvas, – nors toliau vaikščiosi, valgysi, miegosi ir stengsiesi, kada tik gali, pasilinksminti.

Nesistenk būti tinkamas. Stenkis būti savimi: to pakanka, ir vien tai svarbu.

Nepralenk savo sielos ir neatsilik nuo jos. Nes ji su kiekvienu žingsniu tave pamokys, kuo tu naudingas. Kartais turėsi dalyvauti didžiame mūšyje, kuris padės pakeisti istorijos eigą. O kartais tiesiog nusišypsoti žmogui, atsitiktinai sutiktam gatvėje.

To nė nenutuokdamas ir neketindamas, galbūt išgelbėjai gyvybę nepažįstamajam, kuris irgi manė esąs nereikalingas ir gal buvo pasirengęs nusižudyti, o štai ta šypsena suteikė jam vilties ir pasitikėjimo.

Net kuo atidžiausiai įsižiūrėjęs į savo gyvenimą ir peržvelgęs kiekvieną akimirką, kai kentėjai, prakaitavai ir šypsojaisi po saule, niekada negalėsi išties žinoti, kada buvai naudingas kitiems. Gyvenimas niekada nėra nereikalingas. Kiekviena siela, atėjusi į Žemę, turi priežastį čia būti.

Žmonės, kurie tikrai padaro gera kitiems, stengiasi ne būti naudingi, o įdomiai gyventi. Beveik niekada neduoda patarimų, bet tampa pavyzdžiu.

Rūpinkis vien tuo: gyventi taip, kaip visada troškai gyventi. Venk kritikuoti kitus ir susitelk į tai, apie ką visada svajojai. Galbūt tau tai neatrodo labai svarbu.

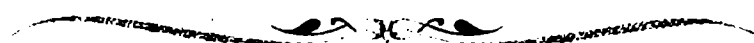
Bet Dievas, kuris viską mato, žino, kad tavo teikiamas pavyzdys Jam padeda tobulinti pasaulį. Ir kasdien apibers tave naujais palaiminimais.

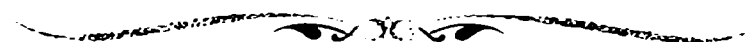
Ir kai ateis Tautų Nepageidaujamoji, išgirsi ją sakant:

„Teisėta klausti: „Mano Tėve, mano Tėve, kodėl mane apleidai?“

Bet dabar, šią paskutinę tavo gyvenimo Žemėje valandėlę, noriu tau pasakyti, ką matau: radau švarius namus, padengtą stalą, suartą lauką, besišypsančias gėles. Tu supratai, kad maži dalykai nulemia dideles permainas. Ir todėl nuvesiu tave į Rojų.“

Viena moteris, vardu Almira, siuvėja, tarė: „Galėjau išvykti prieš ateinant kryžiuočiams ir dabar dirbčiau Egipte. Bet visada bijojau ką nors keisti.“

Ir jis atsakė:

„Bijome ką nors keisti, nes manome, kad įdėję tiek pastangų ir tiek aukojęsi pažįstame savo pasaulį.

Nors jis ir ne pats geriausias, nors ir nesame visiškai juo patenkinti, bent nebus staigmenų. Neapsiriksime.

Kai prireiks, padarysime mažų pakeitimų, kad viskas liktų kaip buvę.

Matome, kad kalnai lieka toje pačioje vietoje. Matome, kad užaugę medžiai persodinti galiausiai nudžiūsta.

Ir sakome: „Noriu būti kaip tie kalnai ir medžiai. Patvarūs ir gerbiami."

Bet naktį prabundame galvodami: „Man patiktų gyventi taip, kaip gyvena tie paukščiai, kurie gali aplankyti Damaską ir Bagdadą ir grįžti kada panorėję."

Arba: „O, kad galėčiau būti kaip vėjas, apie kurį niekas nežino, nei kur pučia, nei iš kur ateina, kuris keičia kryptį ir niekam neturi dėl to pasiaiškinti."

O kitą dieną prisimename, kad paukščiai nuolat sprunka nuo medžiotojų ir nuo plėšrių paukščių. Ir kad vėjas kartais virsta viesulu, kuris griauna viską aplinkui.

Labai gera svajoti, kad visada galima eiti toliau ir kad kurią nors dieną taip ir padarysime. Ta svajonė mus džiugina – nes žinome, kad gebame daugiau, nei padarome.

Svajoti nerizikinga. O trokšti įgyvendinti savo svajones yra rizikinga.

Bet ateina diena, kai į mūsų duris pasibeldžia likimas. Tai gali būti švelnus Sėkmės angelo beldimas arba su niekuo nesupainiojamas Tautų Nepageidaujamosios beldimas. Abu sako: „Dabar keiskis." Ne kitą savaitę, ne kitą mėnesį, ne kitąmet. Angelas sako: „Dabar."

Visada išgirstame Tautų Nepageidaujamąją. Ir keičiame viską iš baimės, kad ji mus išsives: pakeičiame kaimą, drabužius, šaligatvį, valgį, elgseną. Negalime įtikinti Tautų Nepageidaujamosios, kad leistų ir toliau gyventi kaip anksčiau. Nėra dialogo.

Taip pat išgirstame Sėkmės angelą, bet klausiame jo: „Kur nori mane vesti?"

„Į naują gyvenimą", – atsako.

Ir mes prisimename: turime savo problemų, bet galime jas išspręsti, – nors kaskart vis daugiau laiko tam reikia. Turime būti pavyzdys savo tėvams, mokytojams, vaikams ir išlaikyti teisingą kryptį.

Mūsų kaimynai tikisi, kad įstengsime visus pamokyti ištvermės, kovos su negandomis ir kliūčių įveikimo dorybės.

Ir jaučiamės išdidūs dėl savo elgesio. Ir esame giriami, nes nesutikome nieko keisti – nusprendėme laikytis krypties, kurią mums nurodė likimas.

Kokia klaida!

Nes teisingas kelias – gamtos kelias: nuolatos kintantis kaip dykumos kopos.

Apsirinka tie, kurie mano, kad kalnai nekinta: jie susiformuoja per žemės drebėjimus ir, drengiami lietaus ir plakami vėjo, kasdien darosi kitokie – nors mūsų akys to neįstengia pamatyti.

Kalnai keičiasi ir džiaugiasi: „Kaip gerai, kad nesame tokie patys", – sako vieni kitiems.

Klysta tie, kurie mano, kad medžiai nesikeičia. Jie turi priimti žiemos nuogumą ir vasaros apdarą. Ir pasklinda už dirvos, kurioje pasodinti, – nes paukščiai ir vėjas išbarsto jų sėklas.

Medžiai džiaugiasi: „Maniau, esu vienas, o dabar matau, kad mūsų daugybė", – sako savo vaikams, kurie ima dygti aplinkui.

Gamta mums byloja: keiskis.

Ir tie, kurie neišsigąsta Sėkmės angelo, supranta, kad reikia eiti į priekį. Nors ir bijotum. Nors ir kamuotų abejonės. Nors ir pasipiltų kaltinimai. Grasinimai.

Susiduria jų vertybės ir prietarai. Jie klauso, ką pataria juos mylintys žmonės: „Nedaryk šito, tu jau turi viską, ko reikia: tėvų meilę, žmonos ir vaikų prieraišumą, darbą, kurį taip sunkiai gavai. Nerizikuok būti svetimšalis svetimame krašte."

Bet jie surizikuoja žengti pirmą žingsnį – kartais iš smalsumo, kartais iš ambicijų, o dažniausiai dėl nesuvaldomo nuotykių troškimo.

Su kiekvienu kelio vingiu vis labiau baiminasi. Bet nustebina save pačius: yra stipresni ir linksmesni.

Džiaugsmas. Tai vienas pagrindinių Visagalio palaiminimų. Jei esame džiugūs, esame teisingame kelyje.

Baimė po truputį traukiasi, nes ji nebuvo tokia svarbi, kokia norėjo būti.

Žengus pirmus žingsnius keliu vis tebekamuoja klausimas: „Ar mano ryžtas keistis neprivers kitų kentėti dėl manęs?"

Bet tas, kuris myli, nori matyti mylimąjį laimingą. Jei iš pradžių ir nuogąstavo dėl jo, šį jausmą netrukus išguja pasididžiavimas, kad matys jį darantį tai, kas jam patinka, einantį ten, kur svajojo.

Kiek vėliau apima bejėgiškumo jausmas.

Bet keliauninkai sutinka kelyje žmonių, kurie išgyvena tą patį. Kalbėdamiesi tarpusavyje supranta, kad nėra vieni: tampa bendrakeleiviais, kartu sprendžia, kaip įveikti kiekvieną kliūtį. Ir visi pamato, kad yra protingesni ir gyvesni, nei įsivaizdavo.

Kai jų palapinėse įsikuria kančia ar atgaila ir jiems nepavyksta kaip reikiant išsimiegoti, jie sako sau: „Rytoj žengsiu dar žingsnį. Visada galiu grįžti, nes pažįstu kelią. Todėl vienas žingsnis neturės didelės reikšmės.“

Kol vieną gražią dieną netikėtai kelias nustoja bandęs keliauninką ir pasidaro jam dosnus. Keleivio dvasia, ligi šiol susikrimtusi, džiaugiasi naujo kraštovaizdžio grožiu ir iššūkiais.

Ir kiekvienas žingsnis, anksčiau žengtas automatiškai, tampa sąmoningas.

Užuot teikęs saugumo komfortą, moko iššūkių džiaugsmo.

Keliautojas žingsniuoja toliau. Užuot skundęsis nuoboduliu, ima skųstis nuovargiu. Bet tuomet sustoja, ilsisi, gėrisi peizažu ir vėl patraukia į kelionę.

Užuot visą gyvenimą ardęs kelius, kuriais bijojo eiti, jis pradeda mylėti tai, pro ką praeina.

Nors galutinis tikslas lieka paslaptis. Nors kartais ir priima klaidingą sprendimą. Dievas, regėdamas jo drąsą, suteiks jam įkvėpimą klaidai ištaisyti.

Dabar jį trikdo ne faktai, o baimė, kad nemokės su jais elgtis. Kai jau nusprendžia eiti savo keliu ir nebeturi pasirinkimo, pamato turįs tvirtą valią, ir faktai priderinami prie jo sprendimų.

„Sunkumas“ – taip vadinamas senas įrankis, sukurtas vien tam, kad padėtų mums apsibrėžti, kas esame.

Religinės tradicijos moko, kad tikėjimas ir virsmas – vienintelis kelias priartėti prie Dievo.

Tikėjimas parodo mums, kad niekada nesame vieni.

Virsmas skatina pamėgti paslaptį. Ir kai užgula tamsa, kai jaučiamės bejėgiai, nesižvalgykime atgal bijodami pamatyti sielos išgyventus virsmus. Žiūrėkime į priekį.

Nebijokime, kas nutiks rytoj, nes vakar buvo kas mumis pasirūpina.

Ir tas pats Buvimas ir toliau dvelks šalia mūsų.

Tas Buvimas apsaugos mus nuo kančios.

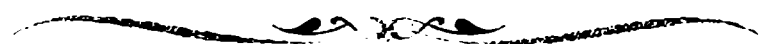
Arba suteiks jėgų oriai ją pasitikti.

Nueisime toliau, nei manėme. Surasime vietą, kur pateka Aušrinė. Ir nustebsime, kad nueiti iki jos buvo lengviau, nei įsivaizdavome.

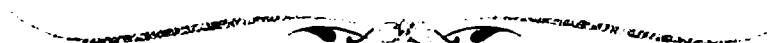
∾

Tautų Nepageidaujamoji ateina ir pas tuos, kurie nesikeičia, ir pas tuos, kurie keičiasi. Bet pastarieji bent jau gali pasakyti: „Mano gyvenimas buvo įdomus, veltui neiššvaisčiau savo palaiminimo."

O tuos, kuriems nuotykis atrodo pavojingas ir kurie pasirenka rutiną, ji per anksti ir nužudo."

Ir vienas žmogus paprašė:
„Šiuo metu, kai viskas atrodo siaubinga,
turime sustiprinti savo dvasią.
Todėl papasakok mums apie grožį.“

Ir jis prabilo:

„Nuolat girdime sakant: „Svarbu ne išorinis, o vidinis grožis.“

Ką gi, nėra klaidingesnės frazės už šią.

Jei taip būtų, kodėl gėlės taip stengtųsi patraukti bičių dėmesį?

Ir kodėl lietaus lašai, sutikę saulę, pavirstų vaivorykšte?

Nes gamta geidžia grožio. Ir tik tada būna patenkinta, kai gali būti išaukštinta.

Išorinis grožis – regimoji vidinio grožio dalis. Ir jis pasireiškia šviesa, kuri sklinda iš kiekvieno akių. Nesvarbu, ar žmogus prastai apsirengęs, ar laikosi vadinamųjų elegancijos etalonų, gal jis net nesistengia padaryti įspūdžio aplinkiniams. Akys – sielos veidrodis ir atspindi visa, kas yra slapta.

Be gebėjimo spindėti, akys turi ir kitą savybę: yra lyg veidrodis ir atspindi tą, kuris jomis gėrisi. Tad jei siela to, kuris stebi, bus tamsi, jis visad matys savo bjaurumą. Nes, kaip ir kiekvienas veidrodis, akys kiekvienam grąžina jo veido atspindį.

Grožis slypi visoje kūrinijoje. Bet pavojus tas, kad mes, žmonės, dažnai nutolstame nuo Dieviškosios energijos ir leidžiamės vedžiojami svetimos nuomonės.

Neigiame savo pačių grožį, nes kiti neįstengia ar nenori jo pripažinti. Užuot priėmę save tokius, kokie esame, stengiamės mėgdžioti aplinkinius.

Siekiame būti kaip tie, kuriuos visi giria: „Koks dailus!" Pamažu mūsų siela išsenka, mūsų valia nusilpsta, ir visos jėgos, kurias turėjome pasauliui tobulinti, išnyksta.

Pamirštame, kad pasaulis yra toks, kokį įsivaizduojame.

Nebeturime mėnulio spindesio ir virstame tuo trupučiu vandens, kuriame jis atsispindi. Kitą dieną saulė išgarins tą vandenį ir nieko neliks.

Visa tai todėl, kad sykį kas nors pasakė: „Tu baidyklė." Arba kitas tarstelėjo: „Ji graži." Vos pora žodžių, ir mes netekome ligšiolinio pasitikėjimo savimi.

Ir tai mus daro bjaurius. Ir palieka nuoskaudą.

Tuomet guodžiamės vadinamąja „išmintimi": surinktų idėjų sankaupa žmonėms, kurie stengiasi apibrėžti pasaulį, užuot gerbę gyvenimo slėpinį. Tai yra taisy-

klės, nuostatai, priemonės ir visas nereikalingas bagažas, pagal kurį stengiamasi nustatyti elgesio etaloną.

Ta netikra išmintis tarsi byloja: nesirūpink grožiu, nes jis paviršutiniškas ir vienadienis.

Tai netiesa. Visos sukurtos būtybės po saule, paukščiai ir kalnai, gėlės ir upės, atspindi sukūrimo stebuklą.

Jei priešinamės mėginimui įteigti, kad kiti gali nustatyti, kas mes esame, tada pamažu vis labiau leisime suspindėti saulei mūsų sieloje.

Netoliese praeina Meilė ir sako: „Niekada nebuvau pastebėjusi, kad esi."

Ir mūsų siela atsako: „Labiau kreipk dėmesį, nes esu čia. Reikėjo, kad vėjas išpūstų dulkes tau iš akių, bet dabar, kai mane pažinai, nepalik manęs ir vėl, juk visi trokšta grožio." Grožį teikia ne vienodumas, o skirtybė. Negalime įsivaizduoti žirafos be ilgo kaklo ar kaktuso be spyglių. Mus supančių kalnų netaisyklingos formos daro juos įspūdingus. Jei žmogaus ranka stengtųsi jiems suteikti vienodą pavidalą, jie jau nebeįkvėptų pagarbios nuostabos.

Mus stebina ir traukia kaip tik tai, kas atrodo netobula.

Kai žiūrime į kedrą, net mintis nešauna į galvą: šakos turėtų būti vienodo dydžio. Galvojame: „Jis stiprus."

Matydami gyvatę juk nesakome: „Ji šliaužia žeme, o aš žengiu iškelta galva." Galvojame: „Nors ji ir maža, bet margos odos, juda grakščiai ir turi daugiau galios nei aš."

Kai kupranugaris per dykumą nuneša mus ten, kur norime nukeliauti, niekad nesakome: „Jis kuprotas, o jo dantys bjaurūs." Galvojame: „Jis vertas mano meilės, nes ištikimas ir pagelbsti. Be jo niekada negalėčiau pažinti pasaulio."

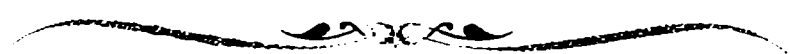
Saulėlydis visada gražesnis, kai dangumi plaukia padriki debesys, nes tik taip jis gali atspindėti daugybę spalvų, iš kurių sudaryti sapnai ir poeto eilės.

Vargšai tie, kurie galvoja: „Aš nesu gražus, nes Meilė nepasibeldė į mano duris." Iš tikrųjų Meilė beldėsi, – bet tie žmonės neatidarė, nes nebuvo pasirengę jos priimti į svečius.

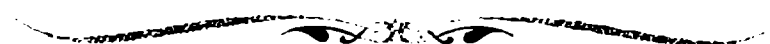
Stengėsi pasipuošti, o iš tiesų jau buvo gražūs.

Mėgino mėgdžioti kitus, o Meilė ieškojo ko nors originalaus.

Stengėsi atspindėti tai, ką teikia išorė, ir pamiršo ryškesnę šviesą, sklindančią iš vidaus."

Ir vaikinas, kuris šiąnakt turėjo
iškeliauti, tarė:
„Niekada nežinojau, kur link pasukti.“

Ir jis atsakė:

„Kaip ir saulė, gyvenimas skleidžia savo šviesą visomis kryptimis.

Ir vos gimę norime visko vienu metu, nevaldydami mums duotos energijos.

Bet jei mums reikia ugnies, turime padaryti taip, kad saulės spinduliai susieitų į vieną tašką.

Ir didžioji paslaptis, kurią Dieviškoji energija atskleidė pasauliui, buvo ugnis. Ne tik ta, kuri gali sušildyti, bet ir ta, kuri kviečius paverčia duona.

Ateina metas, kai turime sutelkti vidinę ugnį, kad mūsų gyvenimas turėtų prasmę.

Tada klausiame dangų: „Bet kokia to prasmė?"

Vieni tuoj veja šį klausimą šalin: jis trikdo, atima miegą, o ir atsakymo greitai negausi. Jie vėliau ims gyventi kiekvieną dieną taip kaip vakarykštę.

Ir kai ateis Tautų Nepageidaujamoji, jie sakys: „Mano gyvenimas buvo trumpas, veltui iššvaisčiau savo palaiminimą."

Kiti pripažįsta tą klausimą. Kadangi nemoka į jį atsakyti, ima skaityti, ką rašo tie, kurie priėmė šį iššūkį. Ir kaipmat randa, jų manymu, teisingą atsakymą.

Kai tai atsitinka, jie tampa to atsakymo vergais. Kuria įstatymus, kurie visus verčia priimti jų atrastą būties prasmę. Stato šventyklas tam pateisinti ir teismus žmonėms, nesutinkantiems su jų vadinamąja absoliučia tiesa.

Yra ir tokių, kurie supranta, kad tas klausimas – spąstai: atsakymo į jį nėra.

Užuot gaišę laiką spąstams, jie nusprendžia veikti. Grįžta į vaikystę, ieško joje to, kas jiems labiausiai žadino entuziazmą, ir – nepaisydami vyresniųjų patarimo – paskiria tam savo gyvenimą.

Nes Entuziazmas – tai Šventoji Ugnis.

Pamažu jie suvokia, kad jų veiksmai susiję su paslaptinga intencija, pranokstančia žmogiškojo pažinimo ribas. Ir nuleidžia galvą pagerbdami paslaptį, ir meldžiasi, kad neiškryptų iš kelio, kurio nepažįsta, bet kuriuo eina dėl liepsnos, uždegančios jų širdis.

Pasiremia nuojauta, kai lengva ją patirti, ir drausme, kai nuojauta nepasireiškia.

Jie panašūs į bepročius. Kartais ir elgiasi kaip bepročiai. Bet tokie nėra. Jie yra atradę tikrąją Meilę ir Valios jėgą.

Tik Meilė ir Valia atskleidžia tikslą ir kryptį, kurios reikia laikytis.

Valia krištolinė, Meilė tyra, ir žengia jie tvirtai. Abejonėms ir liūdesiui užklupus niekada nepamiršta: „Esu įrankis. Leisk man būti įrankiu, gebančiu išreikšti Tavo Valią.“

Kelias jau pasirinktas, o tikslą galbūt supranta tik tada, kai atsiduria prieš Tautų Nepageidaujamąją. Tuo ir gražus žmogus, kuris traukia pirmyn turėdamas vienintelį vedlį – Entuziazmą ir gerbdamas gyvenimo slėpinį: jo kelias švelnus, o našta lengva.

Tikslas gali būti didelis arba mažas, labai toli arba šalia namų, bet jis jo ieško pagarbiai ir garbingai. Žino, ką reiškia kiekvienas žingsnis, kiek prireikė pastangų, įgūdžių, nuojautos.

Jis susitelkia ne tik į siektiną tikslą, bet ir į viską aplinkui. Dažnai būna priverstas sustoti, nes jau nebeturi jėgų.

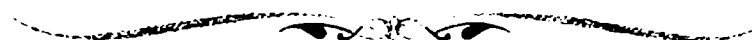
Tuomet pasirodo Meilė ir sako: „Tu manai, kad žengi viena kryptimi į tam tikrą vietą, bet ta vieta pateisinama tik todėl, kad tu jos geidi. Pailsėk truputį, ir kai tik galėsi, kelkis ir eik toliau. Nes kai tik ji sužinojo, kad ateini, irgi skuba tavęs pasitikti.“

Ir tie, kurie pamiršta tą klausimą, ir tie, kurie į jį atsako arba supranta, kad vienintelis būdas į jį atsakyti yra veiksmas, susidurs su tomis pačiomis kliūtimis ir džiaugsis tais pačiais vaisiais.

Vien tas, kuris nuolankiai ir drąsiai priima neįžvelgiamą Dievo planą, žino, kad yra teisingame kelyje.“

Moteris, jau pagyvenusi ir niekad nesutikusi
vyro, už kurio būtų galėjusi ištekėti,
pasiguodė:
„Meilė niekad nenorėjo su manimi kalbėtis.“

Ir jis atsakė:

„Kad išgirstume Meilės žodžius, reikia leisti jai prisiartinti.

Bet kai ji prisiartina, bijome to, ką ji turi mums pasakyti. Nes Meilė yra laisva ir jos balso nevaldo mūsų valia ar pastangos.

Visi mylintieji tai žino, bet su tuo nesusitaiko. Mano galį suvilioti ją klusnumu, valdžia, grožiu, turtu, ašaromis ir šypsenomis. Vis dėlto tikroji Meilė yra suviliojanti ir niekad nesileidžia suviliojama.

Meilė perkeičia, meilė gydo. Bet kartais paspendžia mirtinus spąstus ir galiausiai sunaikina žmogų, kuris ryžosi visiškai jai atsiduoti. Kaip jėga, judinanti pasaulį ir palaikanti žvaigždes, gali būti ir tokia kūrybinga, ir kartu tokia niokojanti?

Mes įpratę manyti, jog tai, ką duodame, lygu tam, ką gauname. Bet žmonės, kurie myli ir laukia, kad bus mylimi, gaišta savo laiką.

Meilė yra tikėjimo aktas, o ne mainai.

Meilę augina prieštaravimai. Susidūrimai leidžia meilei ir toliau būti.

Gyvenimas per trumpas, kad širdyje slėptume svarbius žodžius.

Pavyzdžiui: „Aš tave myliu.“

Bet nesitikėk, kad ir pats visada juos išgirsi. Mylime, nes mums reikia mylėti.

Be šito gyvenimas praranda prasmę ir saulė nustoja spindėjusi.

Rožė svajoja apie bičių draugiją, bet nė viena nepasirodo. Saulė klausia:

„Ar nepavargai laukti?“

„Pavargau, – atsako rožė. – Bet jei suglaudžiu žiedlapius, vystu.“

Tad net kai Meilė nepasirodo, likime jai atviri. Kai vienatvė, regis, viską gniuždo, vienintelis būdas atsilaikyti – toliau mylėti.

Didžiausias gyvenimo siekis – mylėti. Visa kita – tyla.

Turime mylėti. Nors tai veda mus į kraštą, kur ežerai susitvenkę iš ašarų. O, kokia slapta ir paslaptinga vieta ta ašarų šalis!

Ašaros byloja pačios. Net kai manome, kad jau visas išliejome, jos teberieda. O kai patikime, kad mūsų gyvenimas bus tik ilga kelionė per ašarų pakalnę, jos staiga dingsta.

Nes gebame išsaugoti atvirą širdį, nors ir kenčiame.

Nes pamatome, jog tas, kuris išėjo, neišsinešė saulės ir nepaliko vietoj jos tamsos. Tik išėjo – ir kiekviename „sudie“ slypi viltis.

Geriau būti mylėjus ir praradus negu niekada nemylėjus.

Vienintelė ir tikra mokykla – pasinerti į šios nevaldomos jėgos slėpinį. Nors galėtume pasakyti: „Jau daug kentėjau ir žinau, kad tai ilgai netruks“ ir atitolinti Meilę nuo savo namų slenksčio – taip pasielgę būtume mirę gyvenimui.

Nes gamta – Dievo Meilės apraiška. Kad ir ką darytume, gamta vis tiek mus toliau myli. Todėl gerbkime ją ir supraskime, ko ji mus moko.

Mes mylime, nes Meilė mus išlaisvina. Ir imame tarti žodžius, kurių nedrįsome sušnabždėti net tyliai patys sau.

Priimame sprendimą, kurį atidėliojome.

Išmokstame sakyti „ne“, nelaikydami šio žodžio nederamu.

Išmokstame sakyti „taip“, nebijodami pasekmių.

Pamirštame viską, ko mus mokė apie meilę, nes kiekvienas susitikimas yra vis kitoks ir turi savų agonijų ir ekstazių.

Dainuojame garsiau, kai mylimas žmogus yra toli, ir šnabždame eiles, kai jis arti. Net jei jis mūsų negirdi ar neteikia reikšmės mūsų riksmams ir šnabždesiams.

Neužsimerkiame prieš Visatą ir nesiskundžiame: „Tamsu." Liekame atmerktomis akimis, žinodami, kad meilės šviesa gali paskatinti mus neapgalvotiems veiksmams. Jie irgi yra meilės dalis.

Mūsų širdis atvira meilei, atsiduodame jai be baimės, nes jau nebebijome prarasti.

Tada grįžę namo pamatome, kad kai kas ten jau mūsų laukė, ieškojo to paties kaip ir mes, patyrė tą patį nerimą ir ilgesį.

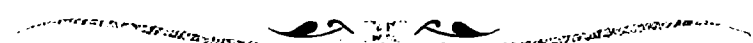
Nes meilė – tarsi vanduo, pavirstantis debesimi: yra pakilusi į dangų ir viską mato iš aukštai – ir suvokia, kad vieną dieną turės grįžti į žemę.

Nes meilė – tarsi debesis, pavirstantis lietumi: yra traukiama žemės ir sudrėkina lauką.

Meilė – vos vienas žodis tol, kol pasiryžtame leisti, kad apimtų mus visa savo jėga.

Meilė – vos vienas žodis, kol kas nors ateina ir suteikia jam prasmę.

Neatsisakyk. Dažniausiai duris atrakina paskutinis ant žiedo esantis raktas."

Bet vienas jaunuolis nesutiko:

„Tavo žodžiai gražūs, bet iš tiesų niekada neturime didelio pasirinkimo. Gyvenimas ir mūsų bendruomenė jau pasirūpino ir suplanavo mūsų likimą.“

O senolis pridūrė:

„Aš nebegaliu grįžti atgal ir atgauti prarastų akimirkų.“

Ir jis atsiliepė:

„Tai, ką pasakysiu dabar, įsiveržimo išvakarėse gal ir nepravers. Bet vis tiek pasižymėkit ir išsaugokit mano žodžius, kad vieną gražią dieną visi galėtų sužinoti, kaip gyvenome Jeruzalėje."

Šiek tiek pagalvojęs Koptas kalbėjo toliau:

„Niekas negali grįžti atgal, bet visi gali eiti į priekį.

Ir rytoj, tekant saulei, pakanka vien sau pakartoti:

Žiūrėsiu į šią dieną taip, lyg ji būtų pirma mano gyvenime.

Žiūrėsiu į savo šeimos žmones nustebęs ir sutrikęs – džiugus, kad jie yra greta manęs, tyliai dalydamiesi tuo, kas vadinama meile, apie kurią daug kalbama, bet kuri mažai suprantama.

Prašysiu leidimo lydėti pirmą akiratyje pasirodžiusį karavaną neklausdamas, kokia kryptimi eina. Ir liausiuosi paskui jį sekęs, kai kas nors įdomaus patrauks mano dėmesį.

Praeisiu pro elgetą, kuris prašys išmaldos. Galbūt aš duosiu, o galbūt manysiu, kad iššvaistys gėrimui,

ir eisiu toliau – klausydamasis jo užgauliojimų ir suprasdamas, jog toks jo bendravimo su manimi būdas.

Praeisiu pro žmogų, ketinantį sugriauti tiltą. Galbūt mėginsiu jam sutrukdyti, o galbūt suprasiu, kad jis taip daro, nes kitoje pusėje jo niekas nelaukia, tad jis šitaip stengiasi nuginti savo vienatvę.

Žiūrėsiu į viską ir visus lyg pirmą kartą, – ypač į mažus dalykus, prie kurių pripratau, pamiršęs juos gaubiantį magiškumą. Pavyzdžiui, į dykumos kopas, judančias taip energingai, kad aš to net nesuprantu, nes neįstengiu pajusti vėjo.

Pergamente, kurį visada nešiojuosi, užuot žymėjęsis tai, ko turėčiau neužmiršti, rašiau eilėraštį. Net jei niekada anksčiau nebūčiau to daręs ir jei niekada daugiau to nebedarysiu, žinosiu, kad turėjau drąsos išdėstyti savo jausmus žodžiais.

Kai prieisiu kaimelį, kurį jau pažįstu, įžengsiu kitu keliu. Eisiu šypsodamasis, ir vietos gyventojai tarpusavyje mane apkalbės: „Jis beprotis, juk karas ir griovimas pavertė žemę bergždžia."

Bet aš ir toliau šypsosiuosi, nes man patinka mintis, kad jie mano, jog esu beprotis. Mano šypsena – mano būdas pasakyti: „Jie gali pribaigti mano kūną, bet negali sunaikinti mano sielos."

Šiąnakt prieš išvykdamas imsiu ir sutvarkysiu krūvą daiktų, – tam niekad neturėjau kantrybės. Ir

galiausiai suprasiu, kad ten yra truputis mano istorijos. Visi laiškai, žymos, iškarpos ir kvitai atgis ir turės man papasakoti įdomių istorijų apie praeitį ir ateitį. Tiek daiktų pasaulyje, tiek išvaikščiotų kelių, tiek pinklių mano gyvenime.

Apsivilksiu marškinius, kuriuos nuolat dėviu, ir pirmąkart atkreipsiu dėmesį į tai, kaip jie pasiūti. Įsivaizduosiu rankas, kurios audė audinį, ir upę, kuri maitino medvilnės pluoštą. Suprasiu, kad jie, nors dabar neregimi, irgi yra mano marškinių istorijos dalis.

Ir net daiktai, prie kurių esu įpratęs – tarkim, batai, kurie, taip ilgai avėti, tapo mano kojų tąsa – bus apgaubti atradimo slėpinio. Kadangi einu ateities link, ji man padės žymėmis, kurios kaskart likdavo, kai praeityje suklupdavau.

Tegu viskas, ką liečia mano rankos, ką mato mano akys ir ragauja mano burna, būna kitoniška, nors ir lieka taip pat. Taip visi šie daiktai liausis buvę natiurmortas ir ims man aiškinti, kodėl tiek laiko yra su manimi, – ir įvyks jausmų, kuriuos jau buvo išsekinusi rutina, atgijimo stebuklas.

Paragausiu arbatos, kurios niekada negėriau, nes man sakė, kad ji prasta. Pereisiu gatve, kuria niekada nežengiau, nes man sakė, kad joje nieko įdomaus. Ir pajusiu, ar noriu ten grįžti.

Noriu pirmąkart pažiūrėti į saulę, jei rytoj bus saulėta.

Noriu pažiūrėti, kur keliauja debesys, jei bus debesuota. Nuolat manau, kad neturiu tam laiko, arba neskiriu tam dėmesio. Na, gerai, rytoj sutelksiu dėmesį į debesų kelią arba saulės spindulius ir jų driekiamus šešėlius.

Man virš galvos – dangus, apie kurį visa žmonija per tūkstančius metų stebėjimų nuaudė aibę protingų paaiškinimų.

Ką gi, aš pamiršiu visa, ko išmokau apie žvaigždes, ir jos vėl pavirs angelais arba vaikais, arba bet kuo, kuo man patiks tą akimirką tikėti.

Laikas ir gyvenimas apie viską man pateikė daug logiškų paaiškinimų, bet mano siela gyva paslaptimis. Man reikia paslapties, reikia girdėti griaustinyje įpykusio dievo balsą, nors daugelis tai laiko erezija.

Noriu, kad mano gyvenimas vėl būtų kupinas išmonės, nes įpykęs dievas – daug retesnis, kraupesnis ir įdomesnis negu išminčių paaiškintas reiškinys.

Pirmąkart nusišypsosiu be kaltės, nes džiaugsmas nėra nuodėmė.

Pirmąkart vengsiu visko, kas mane verčia kentėti, nes kančia nėra dorybė.

Nesiskųsiu gyvenimu tardamas: viskas nesvarbu, nieko negaliu padaryti, kad pasikeisčiau. Nes gyvenu

šią dieną taip, lyg ji būtų pirma, ir per ją atrasiu tai, apie ką iki šiol nė nenutuokiau.

Nors jau begalę kartų esu ėjęs tomis pačiomis gatvelėmis ir sveikinęsis su tais pačiais žmonėms, šiandien mano pasisveikinimas bus kitoks. Bus ne vien mandagūs žodžiai, o kitų palaiminimas trokštant, kad visi suprastų, kaip svarbu, jog esame gyvi – net kai mus supa ir mums gresia tragedija.

Kreipsiu dėmesį į gatvės muzikanto dainos žodžius, nors žmonės jų nesiklauso, nes jų sielą dusina baimė. Daina byloja: „Meilė karaliauja, nors niekas nežino, kur jos sostas, / kad sužinočiau tą slaptą vietą, pirma turiu jai atsiduoti."

Ir turėsiu drąsos atverti šventyklos duris, kurios veda į mano sielą.

Kad pažiūrėčiau į save patį lyg pirmą kartą, kai jaučiuosi susijęs su savo kūnu ir savo siela.

Kad gebėčiau priimti save tokį, koks esu – žmogus, kuris vaikšto, jaučia ir kalba kaip ir bet kuris kitas ir kuris turi trūkumų, – bet turi ir drąsos.

Kad gėrėčiausi savo paprasčiausiais mostais, kaip darau kalbėdamasis su nepažįstamuoju. Savo dažniausiais pojūčiais, tarkim, smėlio prisilytėjimu prie mano veido, kai pučia vėjas iš Bagdado pusės. Savo švelniausiomis akimirkomis, tarkim, kontempliuodamas greta miegančią žmoną ir įsivaizduodamas, ką ji sapnuoja.

O jei būsiu lovoje vienas, nueisiu prie lango, pažvelgsiu į dangų ir įsitikinsiu, kad vienatvė yra netiesa – su manimi drauge Visata.

Tada būsiu išgyvenęs kiekvieną dienos valandą kaip nuolatinę nuostabą. Nusistebėjimą šiuo Aš, kuris buvo sukurtas ne mano tėvo, ne mano motinos, ne mano mokyklos, o viso to, ką išgyvenau iki šiol, ką staiga užmiršau ir atrandu iš naujo.

Ir nors tai būtų paskutinė mano diena Žemėje, pasinaudosiu ja, kiek tik įstengsiu, nes gyvensiu su vaiko nekaltybe, tarsi viską daryčiau pirmą kartą.“

Ir pirklio žmona paprašė:
„Pakalbėk mums apie seksą."

Ir jis atsakė:

„Vyrai ir moterys šnabždasi tarpusavyje, nes šventą aktą paverčia nuodėmingu.

Toks yra pasaulis, kuriame gyvename. Ir atimti jo tikrovės dovaną pavojinga. Bet neklusnumas gali būti dorybė, jei mokame juo pasinaudoti.

Jei susijungia tik kūnai, sekso nėra – tėra malonumas. Seksas pranoksta malonumą.

Jam būdingas atsipalaidavimas ir įtampa, skausmas ir džiaugsmas, drovumas ir drąsa peržengti ribas.

Kaip suderinti tiek priešingų būsenų? Yra tik vienas būdas: per atsidavimą.

Nes atsidavimo aktas reiškia: „Aš pasitikiu tavimi."

Negana įsivaizduoti, kas galėtų atsitikti, jei leistume susijungti ne tik savo kūnams, bet ir sieloms.

Todėl kartu pasinerkime į pavojingą atsidavimo kelią. Nors ir pavojingas, jis vienintelis eitinas.

Ir nors tai mūsų pasaulyje sukelia didelių virsmų, neturime ko prarasti, nes laimime visą meilę, atveriame duris, kurios jungia kūną ir dvasią.

Pamirškime, ko mus mokė: kilnu duoti ir užgaulu imti.

Nes daugumai žmonių dosnumas tereiškia duoti. Bet priimti – irgi meilės aktas.

Leisti, kad kitas padarytų mus laimingus. Tai padarys laimingą ir jį.

Per sueitį, kai esame pernelyg dosnūs ir didžiausias mūsų rūpestis – partneris, mūsų malonumas irgi gali sumažėti arba net dingti.

Kai gebame vienodai stipriai duoti ir priimti, kūnas įsitempia it lankininko templė, o protas atsipalaiduoja lyg strėlė, kuri tuoj bus iššauta. Smegenys jau nebevaldo vyksmo; vienintelis vadovas yra instinktas.

Kūnas ir siela susitinka, ir Dieviškoji energija išsilieja. Ne tik tose kūno dalyse, kurias daugelis laiko erotinėmis. Kiekvienas plaukas, kiekvienas odos lopinėlis skleidžia skirtingos spalvos šviesą, tarsi dvi upės virstų viena, galingesne ir gražesne.

Visa dvasiška pasireiškia matomu pavidalu, visa regima virsta dvasine energija.

Viskas leidžiama, jei priimama.

Meilė kartais pavargsta kalbėti švelnia kalba. Taigi leiskime jai pasireikšti visu jos spindesiu, deginti kaip saulei ir niokoti kaip vėjui miškus.

Jei vienas iš partnerių atsiduoda visiškai, kitas padarys tą patį – kadangi gėda virto smalsumu. O smalsumas skatina ištirti visa, ko apie save nežinojome.

Seksą siekiama suvokti kaip auką. Virsmo ritualą. Kaip ir kiekvieno ritualo, jo pabaigą vainikuoja ir pašlovina ekstazė, bet ji nėra vienintelis tikslas. Svarbiausia buvo nueiti su partneriu kelią, nuvedusį mus į nežinomą teritoriją, kurioje radome aukso, smilkalų ir miros.

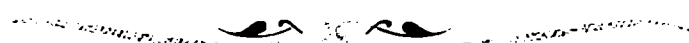
Suteik tam, kas šventa, šventumo pajautimą. O jei kyla abejonių, visada reikia atminti: tuomet mes nesame vieni – abi dalys jaučia tą patį.

Drąsiai atverk slaptą savo fantazijų skrynią. Vieno drąsa paskatins kito šaunumą.

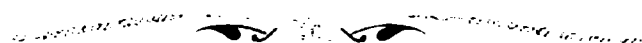
Ir tikrieji įsimylėjėliai galės įžengti į grožio sodą nebijodami pasmerkimo. Bus nebe du kūnai ir dvi sielos, kurios susitinka, bet vienas šaltinis, iš kurio trykšta tikrasis gyvybės vanduo.

Žvaigždės kontempliuos jų nuogus kūnus ir nesigėdys. Paukščiai skraidys aplinkui, ir įsimylėjėliai mėgdžios jų sparnų plakimą. Atsargiai prisiartins laukiniai gyvūnai, nes tai, ką jie mato, dar laukiniškiau. Ir nuleis galvą pagarbos ir nuolankumo ženklan.

Ir laiko nebebus. Nes iš tikros meilės gimstančio malonumo Žemėje viskas yra amžina.“

Vienas iš kovotojų, kuris rengėsi kitą dieną mirti, bet vis tiek nusprendė ateiti į kiemą ir pasiklausyti, ką pasakys Koptas, tarė: „Buvome išskirti, kai norėjome būti kartu. Įsibrovėlių kelyje pasitaikę miestai galiausiai patyrė tai, ko nepasirinko. Ką išgyvenusieji turi pasakyti savo vaikams?“

Ir jis atsakė:

„Gimstame vieni ir mirsime vieni. Bet kol esame šioje planetoje, turime priimti ir šlovinti savo tikėjimą kitais žmonėmis.

Bendruomenė – tai gyvenimas: ji padeda mums išgyventi. Taip buvo, kai gyvenome urvuose, taip tebėra ir dabar.

Gerbk tuos, kurie augo ir mokėsi kartu su tavimi. Gerbk tuos, kurie mokė. Išaušus dienai pasakok savo istorijas ir mokyk – taip bendruomenė gali ir toliau gyvuoti, o tradicijos liks tos pačios.

Kas nesidalija su kitais džiaugsmais ir nusiminimais, tas niekada nepažins savo paties dorybių ir ydų.

Tačiau visada būk budrus, nes bendruomenės tyko pavojus: žmones dažniausiai traukia įprastas elgesys. Jie turi savas ribas – yra pilni prietarų ir baimių.

Tai labai didelė kaina, nes, norėdamas būti priimtas, turėsi visiems patikti.

Ir tai nėra meilės bendruomenei įrodymas. Tai meilės sau stokos įrodymas.

Mylimas ir gerbiamas tėra tas, kuris save myli ir gerbia. Niekad nesistenk patikti visiems, nes prarasi visų pagarbą.

Ieškok sąjungininkų ir draugų tarp žmonių, kurie įsitikinę tuo, ką daro ir kas yra.

Nesakau: ieškok to, kas mąsto taip kaip tu. Sakau: ieškok to, kas mąsto kitoniškai ir ko tau niekada nepavyks įtikinti savo teisumu.

Nes draugystė – vienas iš daugelio Meilės veidų, o Meilė nesileidžia nuomonių vedžiojama: ji besąlygiškai priima draugą, ir kiekvienas auga savaip.

Draugystė – tikėjimo kitu žmogumi aktas, o ne atsižadėjimo aktas.

Nesistenk būti mylimas bet kokia kaina, nes Meilė neturi kainos.

Tavo draugai ne tie, kurie traukia visų akį, stulbina ir teigia: „Visoje Jeruzalėje nėra nieko geresnio, dosnesnio, turinčio daugiau dorybių."

Tavo draugai tie, kurie negali laukti, kol įvykiai nutiks, kad paskui nuspręstų, kokių geriausia imtis veiksmų: jie nusprendžia veikdami, nors žino, kad tai gali būti labai rizikinga.

Tai žmonės, galintys laisvai keisti kryptį, kai gyvenimas reikalauja.

Tiria naujus kelius, pasakoja savo nuotykius ir tuo praturtina miestą ir kaimą.

Jeigu ėjo pavojingu ir klaidingu keliu, niekad tau nesakys: „Nedaryk šito."

Tik pasakys: „Ėjau pavojingu ir klaidingu keliu."

Nes jie gerbia tavo laisvę, kaip ir tu jų.

Kiek įmanydamas venk tų, kurie yra greta tavęs tik liūdesiui užklupus, raminantys paguodos žodžiais. Nes iš tikrųjų jie sako: „Aš stipresnis. Aš protingesnis. Aš nebūčiau žengęs šio žingsnio."

Ir būk su tais, kurie yra greta tavęs džiaugsmo valandomis. Nes jų sielos nepatiria pavydo, vien išgyvena laimę, kad regi tave laimingą.

Venk tų, kurie laiko save stipresniais. Nes iš tikrųjų jie slepia savo silpnumą.

Dėkis prie tų, kurie nebijo būti pažeidžiami. Nes jie pasitiki savimi, žino, kad visi kada nors suklumpa, ir aiškina tai ne kaip silpnumo, o kaip žmogiškumo požymį.

Venk tų, kurie daug kalba, o tik paskui veikia – jie niekad nežengia žingsnio neįsitikinę, kad bus už tai gerbiami.

Dėkis prie tų, kurie tau suklydusiam niekada nesako: „Aš būčiau daręs kitaip." Nes jeigu nedarė, nevalia ir teisti.

Venk tų, kurie ieško draugų, kad išlaikytų visuomeninę padėtį arba atidarytų duris, prie kurių jiems patiems nepavyko priartėti.

Dėkis prie tų, kuriems vienintelės durys yra tavo širdies durys, ir tik jas jie stengiasi atidaryti. Ir kurie niekada nesibraus į tavo sielą be tavo sutikimo ir niekada nepasinaudos tomis atdaromis durimis tam, kad paleistų mirtiną strėlę.

Draugystė panaši į upę: apeina uolas, prisitaiko prie slėnių ir kalnų, kartais virsta ežeru, kol prisipildo įduba, o paskui ir vėl gali toliau tekėti sava vaga.

Nes kaip upė nepamiršta, kad jos tikslas – jūra, taip ir draugystė nepamiršta, kad vienintelis jos pateisinimas – rodyti meilę kitiems.

Venk tų, kurie sako: „Gana, turiu čia sustoti." Nes jie nesupranta, kad nei gyvenimas, nei mirtis neturi pabaigos; jie tėra amžinybės etapai.

Dėkis prie tų, kurie sako: „Nors viskas gerai, turime eiti pirmyn." Nes jie žino, kad visada reikia eiti toliau už regimų horizontų.

Venk tų, kurie rimtu veidu ir pretenzingai renkasi aptarti bendruomenės sprendimų. Jie nutuokia apie politiką, pasižymi kitų akivaizdoje ir stengiasi demonstruoti išmintį. Bet nesupranta, kad neįmanoma suvaldyti net vieno plauko kritimo. Nors drausmė svarbi, ji turi atverti duris ir langus nuojautai ir netikėtumui.

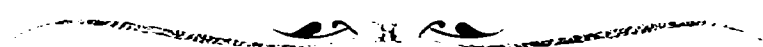
Dėkis prie tų, kurie dainuoja, pasakoja istorijas, mėgaujasi gyvenimu ir kurių akyse spinduliuoja

džiaugsmas. Nes džiaugsmas užkrečiantis ir visada geba atrasti sprendimą ten, kur logika tik paaiškino klaidą.

Dėkis prie tų, kurie leidžia, kad Meilės šviesa spinduliuotų be apribojimų, be nuosprendžių, be atlygių, nestabdoma iš baimės, kad bus nesuprasta.

Nesvarbu, kaip dabar jautiesi, kiekvieną rytą kelkis ir ruoškis skleisti šviesą.

Tie, kurie nėra akli, matys jos spindesį ir bus jos patraukti.“

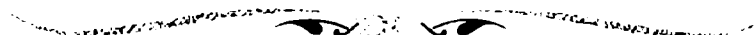

Viena mergina, kuri retai išeidavo iš namų,
nes manė, kad niekas ja nesidomi, paprašė:

„Pamokyk mus elegancijos.“

Visa aikštė suūžė: kaip galima užduoti
tokį klausimą kryžiuočių įsiveržimo
išvakarėse, kai tuoj visose miesto gatvėse
bus pralietas kraujas?

Bet Koptas šypsojosi – ir jo šypsena rodė ne
pašaipą, o pagarbą merginos narsai.

Ir jis atsakė:

„Elegancija dažniausiai painiojama su paviršutiniškumu ir išvaizda. Nėra nieko klaidingesnio. Vieni žodžiai yra elegantiški, kiti gali žeisti ir griauti, bet visi parašyti tomis pačiomis raidėmis. Gėlės yra grakščios, nors slepiasi tarp lauko žolių. Bėganti gazelė yra grakšti, nors ir spruktų nuo liūto.

Elegancija – ne išorinė savybė, o sielos dalis, regima kitiems.

Elegancija net per audringiausias aistras neleidžia, kad nutrūktų tikrieji dviejų žmonių vienybės saitai.

Ją išreiškia ne drabužiai, kuriuos vilkime, bet tai, kaip juos vilkime.

Ir ne būdas, kaip gniaužiame kalaviją, bet dialogas, galintis padėti išvengti karo.

Elegancija pasiekiama, kai visa, kas yra paviršutiniška, atmetama ir atrandamas paprastumas ir susikaupimas: kuo paprastesnė ir santūresnė laikysena, tuo ji bus gražesnė.

O kas yra paprastumas? Tai susitikimas su tikrosiomis gyvenimo vertybėmis.

Sniegas gražus, nes yra tik vienos spalvos.

Jūra graži, nes atrodo kaip lygus paviršius.

Dykuma graži, nes atrodo tik kaip smėlio ir uolų laukas.

Bet kai artinamės prie kiekvieno jų, pamatome, kad jie gilūs, vientisi ir žino savo ypatybes.

Paprasčiausi gyvenimo reiškiniai – patys nepaprasčiausi. Leisk jiems pasireikšti.

Pažiūrėkite į laukų lelijas: nei jos audžia, nei verpia. Ir vis dėlto net Saliamonas visoje savo šlovėje nebuvo pasipuošęs kaip jos.

Kuo labiau širdis priartėja prie paprastumo, tuo labiau geba mylėti be apribojimų ir be baimės. Kuo labiau ji tampa bebaimė, tuo labiau kiekvienu mažu gestu geba rodyti eleganciją.

Elegancija – ne skonio reikalas. Kiekviena kultūra turi savo būdą regėti grožį, ir tas būdas dažniausiai visai kitoks nei mūsų.

Bet visose gentyse, visose tautose yra vertybių, kurios rodo eleganciją: tai svetingumas, pagarba, gestų subtilumas.

Puikybė traukia neapykantą ir pavydą. Elegancija žadina pagarbą ir Meilę. Puikybė mus verčia žeminti kitą. Elegancija moko eiti į šviesą.

Puikybė suvelia žodžius, nes mano, kad protingumas skirtas tik tam tikriems išrinktiesiems. Elegancija sudėtingas mintis paverčia visiems suprantamomis.

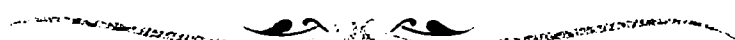
Kiekvienas žmogus žengia grakščiai ir skleidžia aplinkui šviesą, kai eina pasirinktu keliu.

Jo žingsniai tvirti, žvilgsnis aiškus, judesiai gražūs. Ir net sunkiausiomis valandėlėmis jo priešams nepavyksta įžvelgti silpnumo ženklų, nes jį saugo elegancija.

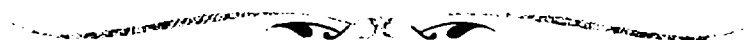
Ta elegancija priimama ir ja žavimasi, nes žmogus dėl jos nededa jokių pastangų.

Tik Meilė suteikia pavidalą tam, apie ką anksčiau buvo neįmanoma net pasvajoti.

Ir tik elegancija leidžia, kad šis pavidalas galėtų pasireikšti.“

Štai vyras, kuris visada pabusdavo anksti ginti savo kaimenių į miesto apylinkių ganyklas, pridūrė pastabą:
„Šitas graikas studijavo, kad galėtų kalbėti apie tai, kas gražu, o mums reikia išlaikyti savo šeimas.“

Ir jis atsiliepė:

„Apie tai, kas gražu, kalba poetai. Sykį kažkas parašė:

Miegojau ir maniau, kad gyvenimas – vien Džiaugsmas.
Pabudau ir pamačiau, kad gyvenimas – tai Pareiga.
Atlikau pareigą ir pamačiau, kad gyvenimas – Džiaugsmas.

Darbas – Meilės apraiška, jungianti žmones. Per jį atrandame, kad nepajėgiame gyventi be kito ir kad kitam irgi mūsų reikia.

Yra dvi darbo rūšys.

Pirma – tai darbas, kuris atliekamas tik dėl įsipareigojimo ir dėl kasdienės duonos. Tuomet žmonės tik parduoda savo laiką nesuprasdami, kad niekada nebegalės jo išpirkti.

Visą gyvenimą praleidžia svajodami, kad ateis diena, kai pagaliau galės pailsėti. Kai ta diena ateina, jau būna per seni mėgautis tuo, ką gali pasiūlyti gyvenimas.

Šie žmonės niekad neprisiima atsakomybės už savo veiksmus. Jie sako: „Neturiu pasirinkimo."

Bet yra ir kita darbo rūšis.

Tai darbas, kurį žmonės irgi atlieka tam, kad pelnytų kasdienę duoną, bet kiekvieną minutę stengiasi jį nudirbti su atsidėjimu ir meile kitiems.

Tokį darbą vadiname Atnaša. Nes gali būti du žmonės, gaminantys tą patį valgį iš tų pačių sudėtinių dalių: bet vienas jų tai darė su Meile, o kitas tik rūpinosi prasimaitinti. Rezultatas bus visiškai skirtingas, nors Meilės nepamatysi ir svarstyklėmis nepasversi.

Žmogui, kuris atneša Atnašą, visada būna atlyginta. Kuo labiau jis dalija savo meilę, tuo labiau ji gausėja.

Kai Dieviškoji energija išjudino Visatą, visi šviesuliai ir žvaigždės, jūros ir miškai, slėniai ir kalnai gavo progą dalyvauti kuriant. Tas pat nutiko ir žmonėms.

Vieni sakė: „Nenorime. Negalime pataisyti, kas klaidinga, ir nubausti neteisybės."

Kiti sakė: „Savo veido prakaitu drėkinsiu lauką, ir tai bus mano gyrius Kūrėjui."

Bet atėjo demonas ir saldžiu it medus balsu pašnibždėjo: „Tu turėsi kasdien užnešti šį akmenį į kalno viršūnę, o kai į ją užkopsi, akmuo vėl nuriedės žemyn."

Ir visi, kurie patikėjo demonu, sakė: „Gyvenimas neturi jokios kitos prasmės, reikia vien kartoti tą pačią užduotį."

O tie, kurie nepatikėjo demonu, atsakė: „Ką gi, tuomet pamėgsiu tą akmenį, kurį turiu užnešti į kalno viršūnę. Tada kiekviena minutė su juo bus minutė arti to, kurį mėgstu."

Atnaša – tai malda be žodžių. Kaip ir kiekviena malda, ji reikalauja drausmės, bet drausmė – ne vergija, o pasirinkimas.

Neverta sakyti: „Lemtis man buvo neteisinga. Kai kiti eina išsvajotu keliu, aš tik atlieku savo darbą, kad pragyvenčiau."

Lemtis niekam nėra neteisinga. Visi esame laisvi darbuotis su meile arba su neapykanta. Kai mylime, kasdienė veikla mums teikia tokį patį džiaugsmą kaip ir kitiems ėjimas įgyvendinti savo svajonių.

Niekas negali žinoti, kaip svarbu ir didu tai, ką darai. Čia glūdi Atnašos paslaptis ir grožis: ji yra mums patikėta misija, ir mes turime ja pasitikėti.

Žemdirbys gali sodinti, bet negali liepti saulei: „Šįryt šviesk stipriau." Negali pasakyti debesims: „Šiandien po pietų išlykit". Jis turi daryti tai, kas būtina, arti laukus, sėti sėklas ir stebėdamas mokytis kantrybės.

Jį apims neviltis, kai matys pražuvusį savo derlių ir manys, kad jo darbas nuėjo perniek. Ir tas, kuris leidosi įgyvendinti savo svajonių, patiria akimirkų, kai gailisi dėl savo pasirinkimo ir tetrokšta grįžti ir rasti darbą, kuris jam leistų gyventi.

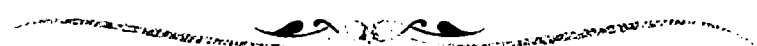
Bet kitą dieną kiekvieno darbininko ar kiekvieno nuotykių ieškotojo širdis patirs daugiau džiugesio ir pasitikėjimo. Abu matys Atnašos vaisius – ir jais džiaugsis.

Nes abu dainuoja tą pačią dainą: jiems patikėtos užduoties džiaugsmo dainą.

Poetas mirtų iš bado, jei nebūtų piemens. Piemuo mirtų iš liūdesio, jei negalėtų dainuoti poeto eilių.

Per Atnašą tu leidi kitiems tave mylėti.

O pats mokaisi mylėti kitus per tai, ką jie tau atnašauja.“

Tas pats vyras, kuris klausė apie darbą, neatlyžo:

„O kodėl vieniems žmonėms pasiseka labiau nei kitiems?“

Ir jis atsakė:

„Sėkmė nėra svetimųjų pripažinimas. Ji yra vaisius to, ką pasodinote su meile.

Kai ateina valanda nuimti derlių, gali sau pasakyti: „Aš tai pasiekiau.“

Tu pasiekei, kad tavo darbas būtų gerbiamas, nes atlikai jį ne vien tam, kad išgyventum, bet ir kad parodytum savo meilę kitiems.

Tau pasisekė baigti, ką pradėjai, nors nebuvai numatęs kelyje spąstų. O kai entuziazmas dėl sunkumų sumažėjo, pasirėmei drausme. O kai drausmė dėl nuovargio atrodė bepakrinkanti, savo poilsio valandėlėmis apgalvojai žingsnius, kuriuos reikia žengti ateityje.

Nesileidai paralyžiuojamas pralaimėjimų, kurių būna visų rizikuotojų gyvenime. Nebegalvojai apie tai, ką praradai, kai turėjai idėją, kuri nepadėjo. Nesustojai, kai patyrei šlovę. Nes tikslas dar nebuvo pasiektas.

O supratęs, kad reikia prašyti pagalbos, nesijautei pažemintas. Ir sužinojęs, kad kam nors reikia padėti, parodei viską, ko esi išmokęs, nemanydamas, kad atskleidi paslaptis ar kiti tavimi pasinaudoja.

Nes tam, kuris beldžiasi, durys atsidaro.

Ir tas, kuris prašo, žino, kad gaus.

Ir tas, kuris guodžia, žino, kad bus paguostas.

Net kai to nesulaukiame tada, kai tikimės, anksčiau ar vėliau išvysime, kokių vaisių davė dosnus pasidalijimas.

Sėkmė aplanko tuos, kurie negaišta laiko lygindami savo darbus su kitų darbais. Ji įžengia į namus to, kuris kasdien sako: „Pasistengsiu duoti, ką viduje turiu geriausio."

Žmonės, kurie ieško tik sėkmės, beveik niekada jos neranda, nes ji yra ne tikslas, o vien pasekmė.

Apsėdimas nepadeda, supainioja kelius ir galiausiai atima malonumą gyventi.

Ne kiekvienas, turintis krūvą aukso sulig ana kalva, kurią matome į pietus nuo miesto, yra turtingas. Turtingas tas, kuris kiekvieną savo būties sekundę susijęs su Meilės energija.

Ir reikia turėti omenyje tikslą. Bet žengiant į priekį nieko tokio protarpiais šiek tiek pasigėrėti panorama aplinkui. Su kiekvienu įveiktu metru gali matyti šiek tiek toliau ir tuo pasinaudoti, kad suvoktum tai, ko dar nebuvai suvokęs.

Tuomet svarbu permąstyti: „Ar mano vertybės teisingos? Ar stengiuosi patikti kitiems ir daryti, ko iš manęs tikimasi, ar esu įsitikinęs, kad mano darbas yra

mano sielos ir mano entuziazmo išraiška? Ar noriu žūtbūt pasiekti sėkmę, ar noriu būti žmogumi, kurio sėkmė – pripildyti savo dienas Meilės?“

Mat sėkmė pasireiškia turtinant gyvenimą, o ne prikemšant skrynias aukso.

Nes žmogus gali sakyti: „Užsidirbsiu pinigų sėdamas, nuimdamas derlių, sodindamas ir pripildydamas aruodus derliaus, kad man nieko netrūktų.“ Bet pasirodo Tautų Nepageidaujamoji, ir visos jo pastangos perniek.

Kas turi ausis, teklauso.

Nesistenk sutrumpinti kelio, nueik jį taip, kad kiekvienas veiksmas paliktų tvirtesnę žemę ir gražesnį kraštovaizdį.

Nemėgink būti Laiko Viešpačiu. Per anksti nuėmus sodinukų vaisius, jie bus žali ir niekam neteiks malonumo. Bet iš baimės ar netikrumo atidėjus Atnašavimo akimirką, vaisiai suges.

Todėl gerbk laiką tarp sėjos ir derliaus nuėmimo.

Ir tuoj pat lauk virsmo stebuklo.

Kol kviečiai dar krosnyje, jie negali būti vadinami duona.

Kol žodžiai sulaikyti gerklėje, jie negali būti vadinami eilėraščiu.

Kol siūlų nesumezgė rankos, jie negali būti vadinami audiniu.

Kai ateis metas parodyti kitiems savo Atnašą, visi bus sužavėti ir tarpusavyje kalbės: „Na ir sekasi gi žmogui, nes visi trokšta jo darbo vaisių."

Niekas neklaus, kiek pastangų reikėjo įdėti. Nes tas, kuris dirba su meile, padaro, jog jo veiklos grožis būtų toks ryškus, kad net negali būti pamatytas akimis. Kaip akrobatas skrieja per erdvę tarsi be jokios įtampos, taip ir aplankiusi sėkmė atrodo natūraliausias dalykas pasaulyje.

Tačiau jei kas išdrįstų paklausti, sulauktų atsakymo: ketinau mesti, maniau, kad Dievas nebegirdi, daug sykių turėjau keisti kryptį, o kartais išsukdavau iš savo kelio. Bet vis grįždavau ir eidavau toliau, nes buvau įsitikinęs, kad tik šitaip galiu gyventi savo gyvenimą.

Sužinojau, kokius tiltus reikia pereiti, o kokius – sugriauti visiems laikams.

Esu poetas, žemdirbys, menininkas, kareivis, tėvas, pirklys, pardavėjas, mokytojas, politikas, išminčius ir tas, kuris rūpinasi tik namais ir vaikais.

Matau, kad yra daug garsesnių už mane žmonių, ir dažnai tas garsas pelnytas. O kartais – tik tušty-

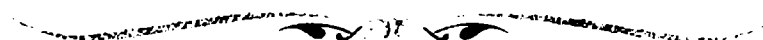
bės ar puikybės apraiška, kuri neatlaikys laiko išbandymų.

Kas yra sėkmė?

Tai galėti kasnakt gultis į lovą ramia siela."

Almira, kuri vis dar tikėjo, kad ginti miesto
iš dangaus nusileis angelų ir arkangelų
kariuomenė, paprašė:
„Kalbėk mums apie stebuklą.“

Ir jis atsakė:

„Kas yra stebuklas?

Galime jį apibrėžti įvairiai: tai, kas prieštarauja gamtos dėsniams, užtarimas giliai krizei ištikus, pagydymai ir regėjimai, neįmanomi susitikimai, įsikišimas, kai susiduriama su Tautų Nepageidaujamąja.

Visi šie apibrėžimai teisingi. Bet stebuklas visa tai pranoksta: jis staiga pripildo mūsų širdis Meilės. Kai tai nutinka, jaučiame didžią pagarbą malonei, kurią Dievas mums suteikė.

Todėl, Viešpatie, kasdienį mūsų stebuklą duok mums šiandien.

Nors neįstengiame jo pastebėti, nes mūsų protas susitelkęs į didžius žygdarbius ir užkariavimus. Nors esame pernelyg įsitraukę į savo kasdienybę, kad suvoktume, kaip jis pakeitė mūsų kelią.

Kad, būdami vieni ir prislėgti, atsimerktume ir pamatytume mus supantį gyvenimą: besiskleidžiančias gėles, dangumi judančias žvaigždes, tolimą paukščio giesmę ar artimą vaiko balsą.

Kad galėtume suprasti, jog esama tokių svarbių tiesų, kurias reikia atrasti pačiam, niekieno nepadedamam. Ir kad tą akimirką nesijaustume bejėgiai:

Tu mus lydi ir esi pasirengęs įsikišti, jei mūsų koja pavojingai priartėtų prie bedugnės.

Kad galėtume eiti į priekį nepaisydami baimės ir priimti tai, kas nepaaiškinama, nepaisydami poreikio viską aiškinti ir pažinti.

Kad suprastume, jog Meilė semiasi galios iš prieštaravimų. Ir išlieka todėl, kad keičiasi, o ne todėl, kad lieka stabili ir nekintama.

Ir kad kaskart, išvydę nuolankųjį išaukštintą, o išdidųjį pažemintą, galėtume laikyti tai stebuklu.

Kad kiekviena dykumos smiltis liudytų apie skirtingumo stebuklą, ir tai mus padrąsintų priimti save tokius, kokie esame. Nes kaip visame pasaulyje nėra dviejų vienodų smilčių, taip nėra ir dviejų žmonių, kurie galvoja ir veikia taip pat.

Kad galėtume būti nuolankūs gaudami ir džiugūs duodami.

Kad galėtume suprasti, jog išmintis slypi ne atsakymuose, kuriuos gauname, bet daugybėje klausimų, kurie praturtina mūsų gyvenimą.

Kad niekada neprisirištume prie to, ką manome pažįstantys, – nes iš tikrųjų mažai žinome apie Likimą. Ir kad tai mus skatintų veikti nepriekaištingai, pasitelkus keturias saugotinas dorybes: drąsą, eleganciją, meilę ir draugystę.

Viešpatie, kasdienį stebuklą duok mums šiandien.

Kaip įvairūs keliai veda į kalno viršūnę, taip yra daug kelių, kuriais galime pasiekti savo tikslą.

Kad galėtume atpažinti vienintelį kelią, kurį verta nueiti: tą, kuriame pasireiškia Meilė.

Kad, prieš žadindami meilę kitų širdyse, galėtume pabudinti ją miegančią mūsų viduje. Tik taip galėsime pelnyti prisirišimą, entuziazmą ir pagarbą.

Kad mokėtume atskirti savas kovas nuo tų, kurios kurstomos prieš mūsų valią, ir nuo tų, kurių negalime išvengti, nes jas mums pateikė likimas. Kad mūsų akys atsimerktų ir išvystume, jog nebuvo dviejų vienodų dienų. Kiekviena jų turi savą stebuklą, kuris padaro, kad ir toliau kvėpuotume, svajotume ir vaikščiotume po saule.

Kad mūsų ausys irgi suklustų ir išgirstume tikrus žodžius, netikėtai išeinančius iš panašių į mus žmonių lūpų, – nors neprašėme patarimo ir niekas nežinojo, kas tuo metu dedasi mūsų sieloje.

O, kad pravėrę lūpas galėtume kalbėti ne tik žmonių, bet ir angelų kalbomis, ir pasakyti: „Stebuklai – ne gamtos dėsniams nepavaldūs reiškiniai; mes taip manome, nes gamtos dėsnių iš tikrųjų nepažįstame."

Ir kad tada, kai mums tai pavyks, galėtume pagarbiai nulenkti galvą ir pasakyti: „Buvau aklas, ir man pavyko pamatyti. Buvau nebylys, ir man pavyko prabilti. Buvau kurčias, ir man pavyko išgirsti. Nes mano viduje veikė Dievo stebuklai ir visa, ką tariausi praradęs, sugrįžo."

Nes taip veikia stebuklai.

Jie suplėšo šydus ir viską pakeičia, bet neleidžia įžvelgti, kas yra už jų.

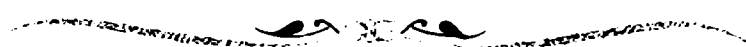
Jie mums leidžia sveikiems pabėgti iš šešėlių ir mirties slėnio, bet neparodo, kokiu keliu ves iki džiaugsmo ir šviesos kalnų.

Jie atveria duris, užrakintas nesulaužomomis spynomis, bet nesinaudoja raktu.

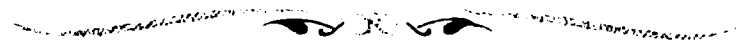
Jie apsupa saules planetomis, kad nesijaustų Visatoje vienišos, ir neleidžia planetoms per daug priartėti prie saulių, kad šios jų neprarytų.

Jie kviečius per darbą paverčia duona, vynuoges – per kantrybę vynu, o mirtį – per svajų prisikėlimą – gyvenimu.

Todėl, Viešpatie, duok mums šiandien kasdienį stebuklą. Ir atleisk mums, nes ne visada gebame jį atpažinti."

Ir vienas vyras, kuris klausėsi karo dainų,
atsklindančių iš kitapus miesto sienų,
ir kuris bijojo dėl savęs ir savo šeimos,
paprašė:
„Kalbėk mums apie nerimą."

Ir jis atsakė:

„Nerimas nėra blogai.

Nors negalime kontroliuoti Dievo laiko, žmogiškoji prigimtis linkusi trokšti kuo greičiau gauti tai, ko tikisi.

Arba tuoj pat atsikratyti to, kas kelia baimę.

Tai vyksta nuo pat vaikystės iki to meto, kai tampame abejingi gyvenimui. Nes kol esame glaudžiai susiję su dabarties momentu, visada ko nors neramiai laukiame.

Kaip pasakyti jausmingai širdžiai, kad nurimtų, tyliai kontempliuotų Kūrinijos stebuklus, laisva nuo įtampų, baimių ir neatsakytų klausimų?

Nerimas sudaro meilės dalį ir neturi būti dėl to kaltinamas.

Kaip kam nors, kuris visą gyvenimą ir turtus sudėjo į svajonę, o rezultatų nematyti, pasakyti, kad nesirūpintų? Nors žemdirbys negali paskubinti metų laikų ciklo, kad sunoktų sodinukų vaisiai, jis nekantriai laukia rudens ir derliaus nuėmimo.

Kaip prašyti kario, kad prieš mūšį nesijaudintų?

Jis lavinosi dėl šios valandėlės iki išsekimo, atidavė tam savo gabumus, mano esąs pasirengęs, bet

nuogąstauja, ar rezultatai pranoks visas įdėtas pastangas.

Todėl nerimas gimsta kartu su žmogumi. Ir kadangi niekada neįstengsime jo sutvardyti, turime išmokti su juo gyventi – kaip žmogus išmoko gyventi tarp audrų.

Tačiau tiems, kuriems nepavyksta išmokti su nerimu sutarti, gyvenimas yra tikras košmaras.

Tai, kas turėtų būti malonu, – visos dienos valandos – virsta prakeiksmu. Žmonės nori, kad greičiau prabėgtų laikas, nesuprasdami, jog tai juos greičiau atveda ir į susitikimą su Tautų Nepageidaujamąja.

Ir dar blogiau: mėgindami atsikratyti nerimo, jie griebiasi to, kas dar labiau jį sukelia.

Motina, laukdama grįžtant sūnaus, ima įsivaizduoti blogiausia.

„Mano mylimoji man, o aš jai. Kai ji išėjo, ieškojau jos miesto gatvėse, bet neradau." Ir nė vienas kampas, pro kurį praėjo, nė vienas žmogus, kurio teiravosi ir nieko nepešė, nesutrukdė įprastam meilės nerimui virsti neviltimi.

Darbininkas, laukiantis savo darbo vaisių, stengiasi pasirūpinti kitomis užduotimis, ir kiekviena jų

suteiks daugiau laukimo akimirkų. Netrukus vieno žmogaus nerimas virsta daugelio nerimu, ir jie jau nebegali nei ramiai žiūrėti į dangų, nei į žvaigždes, nei į žaidžiančius vaikus.

Ir tiek motina, tiek įsimylėjėlis, tiek darbininkas liaujasi gyvenę savo gyvenimą, o ima laukti blogiausio, sekti gandus, skųstis, kad diena niekaip nesibaigia. Tampa priešiški draugams, šeimai, samdiniams. Prastai maitinasi, valgo per daug arba nieko negali praryti. O naktį padeda galvą ant pagalvės, bet negali užmigti.

Štai tada nerimas nuaudžia šydą, pro kurį nieko nebegali matyti kūno akimis, o teregi sielos akimis.

Bet sielos akys apsiblaususios, nes nepailsi.

Tuo metu įsėlina vienas blogiausių žmogaus priešų: apsėdimas.

Apsėdimas ateina ir sako:

„Nuo dabar tavo likimas priklauso man. Padarysiu, kad ieškotum to, ko nėra.

Tavo gyvenimo džiaugsmas irgi priklauso man. Kadangi tavo širdis nebeturės ramybės, išstumiu entuziazmą ir užimu jo vietą.

Leisiu, kad baimė pasklistų po pasaulį, ir tu visada būsi išsigandęs, nežinodamas – kodėl. Nereikia žinoti – reikia būti išsigandusiam ir taip vis labiau maitinti baimę.

Tavo darbą, kuris anksčiau buvo Atnaša, apsėdau aš. Kiti sakys, kad tu esi pavyzdys, nes stengiesi iš visų jėgų ir dar labiau, o tu nusišypsosi ir padėkosi už komplimentą.

Bet aš tau širdyje sakysiu, kad tavo darbas dabar mano ir pasitarnaus, kad atitolintų tave nuo visko ir visų – nuo tavo draugų, nuo tavo vaiko, nuo savęs paties.

Dirbk daugiau, kad negalėtum galvoti. Dirbk daugiau, kad liautumeisi gyvenęs visavertiškai.

Tavo Meilė, kuri anksčiau buvo Dieviškosios energijos apraiška, irgi priklauso man. Ir žmogus, kurį tu myli, negalės nė akimirką atsitraukti, nes aš tau sieloje sakau: „Atsargiai, jis gali išeiti ir nebegrįžti."

Tavo sūnus, kuris turėjo pasaulyje eiti savo keliu, dabar taps mano. Padarysiu, kad tu jį apsuptum nereikalingu dėmesiu, kuris užmuša jo nuotykių ir rizikos pomėgį, kad verstum kentėti, kai esi juo nepatenkintas ir žadini kaltės jausmą, nes nepateisino tavo lūkesčių."

Todėl, nors nerimas yra gyvenimo dalis, neleisk, kad jis imtų valdyti tavo judesius.

Jei pernelyg prisiartins, sakyk jam: „Nesirūpinu rytojumi, nes Dievas jau ten, laukia manęs."

Jei jis mėgina tave įtikinti daug ko imtis ir gyventi produktyviai, sakyk: „Man reikia pažiūrėti į žvaigždes, kad gaučiau įkvėpimo ir gerai atlikčiau savo darbą.“

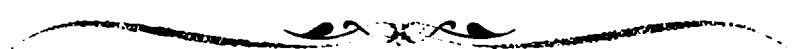
Jei jis tau grasina bado šmėkla, tark: „Ne vien duona žmogus gyvas, bet ir žodžiu, kuris ateina iš Dangaus.“

Jei jis tau sakys, kad tavo meilė galbūt negrįš, atsikirsk: „Mano mylimoji man, o aš jai. Šiuo metu ji gano kaimenes tarp upių, ir aš galiu girdėti jos dainą net iš tolo. Kai sugrįš ir bus šalia manęs, jausis pavargusi ir laiminga – ir aš jai duosiu valgyti, ir saugosiu jos miegą.“

Jei nerimas sako, kad tavo sūnus nevertina tavo meilės jam, atsakyk: „Perdėtas atsargumas niokoja sielą ir širdį, nes gyvenimas – drąsos aktas. O drąsos aktas visada yra meilės aktas.“

Taip išlaikysi nerimą per atstumą.

Jis niekada neišnyks. Bet didžioji gyvenimo išmintis – suprasti, kad galime viešpatauti tam, kas stengiasi mus pavergti.“

Ir vienas jaunuolis paprašė:
„Pasakyk, ką mums skiria ateitis.“

Ir jis atsakė:

„Visi žinome, kas mūsų laukia ateityje: Tautų Nepageidaujamoji. Ji gali ateiti bet kada, netikėtai, ir tarti: „Eime, tu turi eiti su manimi."

Kad ir kaip nenorėtume, neturime pasirinkimo. Tą akimirką didžiausias mūsų džiaugsmas arba didžiausia mūsų širdgėla bus atsigręžti į praeitį.

Ir atsakyti į klausimą: „Ar pakankamai mylėjau?"

Mylėk. Kalbu ne tik apie meilę kitam asmeniui. Mylėti – tai būti imliam stebuklams, pergalėms ir pralaimėjimams, viskam, kas nutinka kiekvieną dieną, mums duotą vaikščioti žeme.

Mūsų sielą valdo keturios neregimos jėgos: meilė, mirtis, valdžia ir laikas.

Turime mylėti, nes esame Dievo mylimi.

Turime nuolat prisiminti Tautų Nepageidaujamąją, kad gerai suprastume gyvenimą.

Turime kovoti, kad galėtume augti, bet nepakliūdami į pasiektos valdžios spąstus, nes žinome, kad ji nieko verta.

Pagaliau turime pripažinti, kad mūsų siela, – nors ir amžina, – šiuo metu yra apraizgyta voratinkliais, turi savo gebėjimų ir savo ribotumų.

Mūsų svajonė, troškimas, glūdintis sieloje, neatsirado iš niekur. Jis ten įdėtas. Ir Tas, kuris jį įdėjo, kuris yra gryna meilė ir trokšta mums laimės, tai padarė todėl, kad sykiu su troškimu suteikė ir įrankius jam įgyvendinti.

Išgyvendamas sunkų laiką atmink: nors pralaimėjai svarbius mūšius, likai gyvas ir štai esi čia.

Tai pergalė. Rodyk savo džiaugsmą, švęsk, kad gali tęsti.

Dosniai liek savo meilę laukams ir ganykloms, didmiesčio gatvėms ir dykumos kopoms.

Parodyk, jog tau rūpi vargšai, nes jie čia tam, kad galėtum atskleisti gailestingumo dorybę.

Taipgi parodyk, kad tau rūpi turtuoliai, kurie niekuo nepasitiki, laiko savo aruodus kupinus, o savo skrynias pilnas, bet vis tiek neįstengia nutolinti vienatvės.

Niekad nepraleisk progos parodyti meilę. Ypač tiems, kurie arti, – nes su jais būname atsargesni, bijodami būti sužeisti.

Mylėk. Nes tu pirmas gausi iš to naudos – pasaulis tau atsilygins, nors iš pradžių manai: „Jie negali suprasti mano meilės."

Meilei nereikia, kad būtų suprasta. Tik reikia, kad būtų rodoma.

Todėl tai, ką mums skiria ateitis, priklauso vien nuo tavo gebėjimo mylėti.

Ir todėl turi visiškai ir besąlygiškai pasitikėti tuo, ką darai. Neleisk kitiems sakyti: „Šis kelias geresnis“ arba „Šis kelias lengvesnis.“

Didžiausia Dievo mums duota dovana – mūsų galia spręsti.

Nuo vaikystės girdime, jog tai, ką trokštame išgyventi, yra neįmanoma. Vis ilgiau gyvendami, vis daugiau prietarų, baimių ir kalčių dulkių prikaupiame.

Išsivaduok iš to. Ne rytoj, ne šiąnakt, o dabar pat.

Jau esu sakęs: daugelis iš mūsų mano, kad žeidžia mylimus žmones, kai dėl svajonių viską palieka.

Bet tie, kurie tikrai mums linki gero, sielojasi dėl mūsų, kad būtume laimingi – nors dar nesupranta, ką darome, ir nors iš pradžių mėgina grasinimais, pažadais arba ašaromis sutrukdyti mums tęsti.

Būsimų dienų nuotykis turi būti kupinas romantikos, nes pasauliui to reikia; todėl sėsdamas ant žirgo veidu pajusk vėjo dvelksmą ir džiaukis laisvės pajautimu.

Bet nepamiršk, kad tau prieš akis ilga kelionė. Jeigu per daug atsiduosi romantikai, gali nukristi. Jeigu nesustosi, kad abu pailsėtumėt, žirgas gali nugaišti iš troškulio ar nuovargio.

Klausykis vėjo, bet nepamiršk žirgo.

Ir kaip tik tuomet, kai viskas gerai klosis ir tavo svajonė bus beveik ranka pasiekiama, turi būti atides-

nis nei bet kada. Nes kai jau būsi beveik pasiekęs, pajusi didžiulę kaltę.

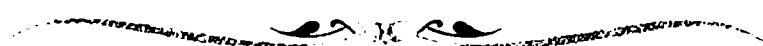
Matysi, kad tuoj atkaksi ten, kur daugeliui kitų nepavyko įkelti kojos, ir pamanysi, kad esi nevertas to, ką tau įteikia gyvenimas.

Pamirši viską, ką įveikei, ką iškentėjai, viską, ko tau teko atsisakyti. Ir jausdamas kaltę gali nesąmoningai sugriauti tai, ką taip sunkiai sukūrei.

Pavojingiausia kliūtis, nes gaubiama šventumo aureolės – atsisakyti laimikio.

Bet jei žmogus supranta, jog yra vertas to, dėl ko tiek kovojo, jis susivoks, kad iš tikrųjų atėjo ne vienas. Ir turi gerbti jį atvedusią Ranką.

Savo didingumą supranta tik tas, kas mokėjo gerbti kiekvieną savo žingsnį."

Ir vienas iš tų, kurie mokėjo rašyti ir
įnirtingai stengėsi užrašyti kiekvieną Kopto
pasakytą žodį, sustojo pailsėti ir žiū –
pasijuto tarsi apimtas transo. Aikštė, išvargę
veidai, tyliai klausantys dvasininkai –
visa tai atrodė lyg kokio sapno dalis.
Ir norėdamas sau įrodyti, jog tai, ką patiria,
yra tikra, paprašė:
„Kalbėk mums apie ištikimybę."

Ir jis atsakė:

„Ištikimybę galima palyginti su prabangiausių porceliano indų parduotuve, kurios raktą mums patikėjo Meilė.

Kiekvienas šių indų gražus, nes skirtingas. Lygiai taip skirtingi yra žmonės, lietaus lašai arba uolos, kurios miega kalnuose.

Kartais, paveikta laiko ar netikėto defekto, kokia lentyna atsikabina ir nukrenta. Ir parduotuvės šeimininkas sako sau: „Ištisus metus šiai kolekcijai skyriau savo laiką ir meilę, bet indai mane išdavė ir sudužo.“

Tas vyras parduoda savo krautuvę ir išvyksta. Tampa vienišas ir pagiežingas – manydamas, kad niekada nebegalės niekuo pasitikėti.

Tiesa ta, kad yra indų, kurie sudūžta – ištikimybės paktas buvo suardytas. Tada geriau sušluoti duženas ir išmesti į šiukšlių kibirą, nes sudužęs daiktas niekada nebebus toks, koks buvo.

Bet kartais lentyna krenta dėl priežasčių, kurios nepavaldžios žmogui: tai gali būti žemės drebėjimas, priešų įsiveržimas, įžengusio į parduotuvę išsiblaškiusio pirkėjo neatidumas.

Vyrai ir moterys kaltina vieni kitus dėl nelaimės. Sako: „Kas nors turėjo numatyti, jog taip atsitiks." Arba: „Jei aš būčiau atsakingas, šių bėdų būtų išvengta."

Nieko nėra klaidingesnio. Visi mes esame laiko smėlynuose ir niekaip to nekontroliuojame.

Laikas eina, sulūžusi lentyna pataisoma.

Ant jos išdėliojami kiti indai, kurie stengėsi rasti savo vietą pasaulyje. Naujasis parduotuvės šeimininkas, suprasdamas, kad visa yra laikina, šypsosi ir sako sau: „Ta tragedija suteikė man progą ir pasistengsiu ja pasinaudoti. Atrasiu meno kūrinių, apie kuriuos niekada nepagalvojau."

Porceliano indų parduotuvės grožis tas, kad kiekvienas eksponatas yra unikalus. Bet sudėti greta vienas kito, jie atskleidžia harmoniją, o kartu atspindi sunkų puodžiaus darbą ir dailininko meną.

Kiekvienas čia esantis meno kūrinys negali pareikšti: „Noriu būti išskirtinėje vietoje ir išeisiu iš čia." Nes kai tik pamėgins tai padaryti, virs šukių krūva.

Taip yra indams, taip yra vyrams ir taip yra moterims.

Ir taip yra gentims, ir taip yra laivams, ir taip yra medžiams ir žvaigždėms.

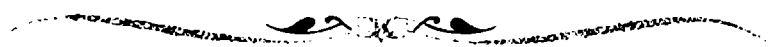
Kai tą suprasime, pagaliau galėsime pavakary prisėsti greta kaimyno, pagarbiai išklausyti, ką jis nori papasakoti, ir pasakyti, ką jam reikia išgirsti. Ir nė vienas nemėgins primesti savo minčių kitam.

Už kalnų, kurie skiria gentis, už kūnus skiriančio atstumo yra dvasių bendruomenė. Mes esame jos dalis, ir ten nėra gatvių, pilnų tuščių žodžių, bet yra dideli prospektai, kurie jungia tai, kas yra atoku, nors kartais juos, apardytus laiko, reikia pataisyti.

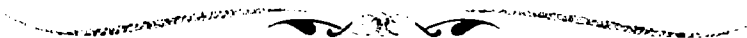
Todėl į sugrįžusį mylimąjį niekad nebus žiūrima įtariai, nes jo žingsnius lydėjo ištikimybė.

Ir į žmogų, į kurį vakar žiūrėta kaip į priešą, nes vyko karas, dabar vėl bus galima žiūrėti kaip į draugą, nes karas pasibaigė ir gyvenimas tęsiasi.

Išvykęs sūnus grįš deramu laiku – ir grįš kelyje įgijęs patirties. Tėvas pasitiks jį išskėtęs rankas ir įsakys tarnams: „Kuo greičiau atneškite geriausią drabužį ir apvilkite jį; užmaukite jam ant piršto žiedą ir apaukite kojas; nes šis mano sūnus buvo miręs ir vėl atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado."

Tada vienas vyras, kurio kaktą buvo
paženklinęs laikas, o kūną randai, bylojantys
apie išgyventus mūšius, paprašė:
„Kalbėk mums apie ginklus, kurių turime
griebtis, kai viskas prarasta.“

Ir jis atsakė:

„Kai yra ištikimybė, ginklai nereikalingi.

Nes visi ginklai – blogio, o ne išminčiaus įrankiai.

Ištikimybė pagrįsta pagarba, o pagarba – Meilės vaisius. Meilės, kuri išvaiko iš vaizduotės demonus, įtarinėjančius visus ir viską, ir kuri grąžina akims tyrumą.

Išminčius, norėdamas ką nors susilpninti, pirmiausia pasistengia, kad tas žmogus būtų įsitikinęs, jog yra stiprus. Tada jis nepasitikės kuo nors dar stipresniu, įklius į spąstus ir bus sunaikintas.

Išminčius, norėdamas ką nors sumenkinti, pirmiausia pasistengia, kad tas žmogus įkoptų į aukščiausią pasaulio viršukalnę ir pamanytų turįs didelę galią. Tada jis įtikės, kad gali kopti dar aukščiau, ir nusiris į bedugnę.

Išminčius, norėdamas atimti tai, ką turi kitas, apipila jį dovanomis. Tada tas žmogus turės rūpintis nereikalingais daiktais ir praras visa kita, nes jo laiką suris saugojimas to, ką manosi turįs.

Išminčius, negebėdamas sužinoti, ką planuoja priešininkas, suvaidina puolimą. Visi pasaulio žmo-

nės nuolatos pasirengę gintis, nes gyvena kamuojami baimės ir paranojos, kad nepatinka kitiems.

Ir priešininkas – kad ir koks šaunus būtų – yra negarantuotas ir į provokaciją reaguoja pernelyg smarkiai. Tai darydamas atskleidžia visus turimus ginklus, ir išminčius perpranta jo privalumus ir trūkumus.

Tuomet, tiksliai žinodamas, kokio susidūrimo tikėtis, išminčius puola arba atsitraukia.

Taip tie, kurie atrodo silpni ir nusižeminę, užkariauja ir sumuša tvirtuosius ir stipriuosius.

Todėl dažnai išminčiai nugali karius, nors kariai irgi nugali išminčius. Norint to išvengti, geriausia siekti taikos ir poilsio, kuriuos teikia skirtumai tarp žmonių.

Tas, kuris sykį buvo sužeistas, turi savęs paklausti: „Ar verta įsileisti į širdį neapykantą ir tampytis šią naštą?"

Tuomet ištiesia ranką viena iš Meilės ypatybių, vadinama Atleidimu. Šis leidžia jai pakilti virš užgauliojimų, drėbtų įsibėgėjus mūšiui, kurį laikas pasirūpins taip greitai užgesinti, kaip vėjas dykumos smėlynuose nutrina pėdsakus.

Ir kai ateina atleidimas, tas, kuris įžeidė, jaučiasi pažemintas savo klaidos ir tampa ištikimas.

Todėl suvokime, kokios jėgos mus judina.

Tikrasis didvyris – ne tas, kuris gimė didiems žygdarbiams, o tas, kuriam pavyko – smulkmenomis – sukurti aplink save ištikimybės skydą.

Kai jis gelbsti priešininką nuo tikros mirties ar išdavystės, jo gestas nebus pamirštas.

Tikrasis įsimylėjėlis – ne tas, kuris sako: „Tu turi būti greta manęs, o aš turiu tavimi rūpintis, nes esame vienas kitam ištikimi."

O tas, kuris supranta, kad ištikimybę įmanoma parodyti tik tada, kai yra laisvė. Ir nebijodamas išdavystės priima ir gerbia kito svajonę – pasitikėdamas didesne Meilės jėga.

Tikrasis draugas nesako: „Tu šiandien mane įžeidei, ir aš liūdžiu."

Jis sako: „Tu šiandien mane įžeidei dėl man ir galbūt tau nežinomų priežasčių, bet žinau, kad rytoj galėsiu pasikliauti tavo pagalba, todėl neliūdėsiu."

Ir draugas atsako: „Tu ištikimas, nes pasakei, ką jauti. Nėra blogesnių už tuos, kurie painioja ištikimybę su pritarimu visoms klaidoms."

Labiausiai griaunantis ginklas yra ne ietis ir ne pabūklas – jie tegali sužeisti kūną ir sugriauti sieną. Baisiausias ginklas yra žodis – jis sugriauna gyvenimą nepalikdamas kraujo pėdsakų ir jo padarytos žaizdos niekada neužgyja.

Tad valdykime savo liežuvį, kad nebūtume savo žodžių vergai. Net jei žodžiai būtų pasitelkiami prieš mus, nestokime į mūšį, kurio niekas niekada nelaimės. Tą valandėlę, kai susilyginsime su bailiu priešininku, kovosime tamsoje, ir laimėtojas gali būti tik Tamsos Šeimininkas.

Ištikimybė – perlas tarp smilčių, jį gali pamatyti tik tie, kurie tikrai supranta jo reikšmę.

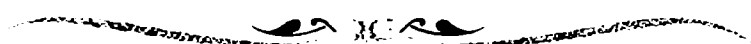
Taip Nesantaikos Sėjėjas gali tūkstantį kartų pereiti ta pačia vieta, bet taip ir nepastebėti mažo brangakmenio, išsaugančio vieningus tuos, kuriems reikia ir toliau tokiems būti.

Ištikimybė niekada negali būti primesta jėga, gąsdinimu, netikrumu ar bauginimu.

Tai pasirinkimas, kurį drįsta padaryti tik stiprios sielos.

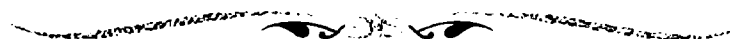
Ir kadangi ji yra pasirinkimas, niekada netoleruoja išdavystės, bet visada yra didžiadvasiška klaidoms.

Ir kadangi ji yra pasirinkimas, atsispiria laikui ir neesminiams konfliktams.“

Ir vienas jaunuolis iš minios, matydamas, kad saulė jau beveik dingsta už horizonto ir kad greitai susitikimas su Koptu baigsis, paklausė:

„O kaip priešai?“

Ir jis atsakė:

„Tikrieji išminčiai neapverkia nei gyvųjų, nei mirusiųjų. Todėl pasitik mūšį, kuris tavęs laukia rytoj, nes esame sukurti iš Amžinosios Dvasios, dažnai mums pateikiančios situacijų, su kuriomis turime susidoroti.

Tuo metu nereikalingi klausimai turi būti pamiršti, nes jie tik trukdo pasireikšti kario refleksams.

Karys mūšio lauke paklūsta savo likimui – jam turi atsiduoti. Vargšai tie, kurie mano, kad gali nužudyti arba mirti! Dieviškoji energija negali būti sunaikinta, ji tik keičia pavidalą. Senovės išminčiai bylojo:

> *Gerbk tai kaip aukštesnį sumanymą ir eik toliau. Ne žemiški mūšiai apibūdina žmogų – nes kaip vėjas keičia kryptį, taip lemtis ir pergalė smogia visomis kryptimis. Šiandien jis nugalėtasis – rytoj nugalėtojas, bet kad tai nutiktų, mūšis turi būti sutiktas garbingai.*
>
> *Kaip kas nors apsivelka naujais drabužiais ir palieka senus, taip ir siela priima naujus materialius kūnus ir palieka senus, nebereikalingus. Šitai žinodamas nesikrimsk dėl kūno.*

Tai mūšis, į kurį stosime šiąnakt arba rytoj iš ryto. Istorija pasirūpins papasakoti, kaip buvo.

Kadangi artėjame prie mūsų susitikimo pabaigos, negalime gaišti laiko.

Todėl noriu pakalbėti apie kitus priešus: tuos, kurie yra greta mūsų.

Mes visi gyvenime turėsime susiremti su daugybe priešininkų, bet sunkiausiai įveikiami tie, kurių bijome.

Visi susidursime su varžovais, kad ir ką darytume, bet pavojingiausi bus tie, kuriuos laikėme savo draugais.

Visi kenčiame, kai būname užpulti ir kai žeidžiama mūsų savigarba, bet didžiausią skausmą sukels tie, kuriuos gyvenime laikėme sau pavyzdžiais.

Niekas negali išvengti susidūrimo su tais, kurie išduoda ir šmeižia. Bet visi gali atsikratyti blogio jam dar neparodžius savo tikrojo veido – mat pernelyg švelnus elgesys jau rodo paslėptą ir parengtą smogti kumštį.

Ištikimi vyrai ir moterys nesivaržo atsiskleisti, kokie jie yra, nes kitos ištikimos sielos supranta jų dorybes ir trūkumus.

Bet šalinkis to, kuris nuolat stengiasi tau įtikti.

Ir sergėkis skausmo, kurį gali išgyventi, jei leidi, kad baili ir niekinga širdis taptų tavo pasaulio dalimi.

Kai blogis bus padarytas, neskubėk nieko kaltinti: duris atidarė namų šeimininkas.

Kuo silpnesnis šmeižikas, tuo pavojingesni jo veiksmai. Nebūk pažeidžiamas silpnadvasių, kurie neištveria matydami stiprią dvasią.

Jei kas nors priešinasi tau dėl idėjų ar idealų, prieik ir priimk kovą – nes nėra gyvenime akimirkos be konflikto, ir kartais jis turi iškilti į dienos šviesą. Bet nekovok, kad įrodytum esąs teisus arba kad primestum savo idėjas ar idealus. Priimk mūšį, kad išlaikytum švarią dvasią ir nepriekaištingą valią. Kai kova pasibaigs, abi pusės bus nugalėtojos, nes išmėgino savo jėgas ir gebėjimus.

Nors iš pradžių vienas iš jų tepasako: „Aš nugalėjau."

O kitas tenuliūsta galvodamas: „Pralaimėjau."

Kadangi abu gerbia kits kito drąsą ir ryžtą, ateis laikas, kai vaikščios susiėmę už rankų, nors to tektų laukti ir tūkstantį metų.

O jei kas pasirodo vien tam, kad tave provokuotų, nusipurtyk dulkes nuo savo batų ir eik toliau. Kovok tik su tuo, kuris nusipelno, – o ne su tuo, kuris pasinaudoja spąstais, kad pratęstų jau pasibaigusį karą, kaip nutinka per visus karus.

Žiaurumas kyla ne iš karių, kurie susitinka mūšio lauke ir žino, ką čia veikia. Jis kyla iš tų, kurie

manipuliuoja pergale ir pralaimėjimu pagal savo interesus.

Priešas ne tas, kuris stovi priešais tave su kalaviju rankoje. Priešas tas, kuris yra greta tavęs su durklu už nugaros.

Svarbiausias karas ne tas, kuris kariaujamas pakilia dvasia ir siela, priimančia savo likimą, o tas, kuris vyksta šiuo metu, kai kalbamės – jo mūšio laukas yra Dvasia, ir čia susiremia Gėris ir Blogis, Drąsa ir Bailumas, Meilė ir Neapykanta.

Stenkis už neapykantą atsimokėti ne neapykanta, o teisingumu.

Pasaulį sudaro ne draugai ir priešai, o silpnieji ir stiprieji.

Stiprieji būna kilnūs nugalėję.

Silpnieji susivienija ir puola pralaimėjusius, nežinodami, kad pralaimėjimas laikinas.

Iš pralaimėjusiųjų pasirenka tuos, kurie atrodo pažeidžiamesni.

Jei taip nutinka tau, paklausk savęs, ar tau patiktų aukos vaidmuo.

Jei atsakai taip, iš jo neišsivaduosi visą gyvenimą. Ir būsi lengvas grobis kaskart, kai turėsi priimti sprendimą, reikalaujantį drąsos. Tavo, kaip pralaimėtojo, žvilgsnis visada stipresnis už tavo, kaip nugalėtojo, žodžius, ir visi tai suvoks.

Jei atsakai ne, priešinkis. Verčiau reaguoti dabar, kai žaizdos lengvai užgydomos – nors tai reikalauja laiko ir kantrybės.

Praleisi kelias naktis be miego galvodamas: „Aš šito nenusipelniau."

Arba manydamas, kad pasaulis neteisingas, nes nepriėmė tavęs taip, kaip tikėjaisi. Dažnai gėdysiesi pažeminimo, kurį patyrei bendražygių, mylimosios, tėvų akyse.

Bet jeigu nepasiduosi, hienų ruja pasišalins ir eis ieškoti kitos aukos. Ir tie, kurie sutiks su aukos vaidmeniu, turės išmokti tą pačią pamoką patys, nes niekas jiems nepadės.

Todėl priešai – ne priešininkai, kurie čia buvo tam, kad išbandytų tavo drąsą.

Priešai – tai bailiai, kurie čia buvo tam, kad išbandytų tavo silpnumą.

Visiškai sutemo. Koptas pasisuko į dvasininkus, kurie viską matė ir girdėjo, ir paklausė, ar jie turi ką pasakyti. Anie trys pritariamai linktelėjo.

Ir rabinas tarė:

„Vienas didis dvasininkas, matydamas, kad su žydais blogai elgiamasi, nuėjo į mišką, uždegė šventąją ugnį ir meldėsi ypatinga malda, prašydamas Dievą, kad apgintų savo tautą.

Ir Dievas padarė stebuklą.

Vėliau vienas mokinys grįžo į tą pačią vietą miške ir kreipėsi: „Visatos Viešpatie, nemoku uždegti šventosios ugnies, bet žinau ypatingą maldą. Prašau išklausyti mane!"

Stebuklas įvyko.

Nugyveno dar viena karta, ir kitas rabinas, matydamas savo tautos persekiojimus, nuėjo į mišką ir tarė: „Nemoku uždegti šventosios ugnies ir nežinau jokios ypatingos maldos, bet vis dar prisimenu šią vietą. Padėk mums, Viešpatie!"

Ir Viešpats jiems padėjo.

Po penkiasdešimties metų Izraelio rabinas savo ratuotame vežimėlyje kalbėjosi su Dievu: „Nemoku uždegti šventosios ugnies, nemoku ypatingos maldos ir net negaliu rasti tos vietos miške. Tik tiek ir tegaliu padaryti – papasakoti šią istoriją tikėdamasis, kad Tu, Dieve, mane išklausysi."

Ir dar kartą įvyko stebuklas.

Todėl eikite ir papasakokite šio vakaro istoriją."

Ir imamas, kuriam buvo pavesta Al-Aksos mečetė, pagarbiai luktelėjęs, kol jo draugas rabinas baigs kalbėti, pradėjo:

„Vienas vyras pasibeldė į draugo beduino duris ir paprašė paslaugos:

– Gal galėtum paskolinti keturis tūkstančius denarų, nes turiu sumokėti skolą. Ar tai įmanoma?

Draugas paprašė žmonos, kad surinktų viską, ką turi vertingo, bet ir to nepakako. Teko eiti ir prašyti pinigų iš kaimynų, kad surinktų reikiamą sumą.

Kai tas draugas išėjo, žmona pamatė, kad vyras verkia.

– Ko liūdi? Dabar, kai esame skolingi kaimynams, bijai, kad neįstengsime grąžinti skolos?

– Visai ne. Verkiu, nes jis mano mylimas draugas, o aš nežinojau, kaip jis laikosi. Prisiminiau jį tik tada, kai pasibeldė į mano duris ir paprašė paskolinti pinigų.

Todėl eikime ir papasakokime visiems, ką girdėjome šį vakarą, kad galėtume padėti savo broliui anksčiau, nei jam prireiks."

Kai baigė kalbėti imamas, prabilo krikščionių kunigas:

„Štai sėjėjas išsirengė sėti. Jam besėjant, vieni grūdai nukrito prie kelio, ir atskridę paukščiai juos sulesė. Kiti grūdai nukrito į uolėtą dirvą, kur buvo mažai žemių, ir greit sudygo, nes neturėjo gilesnio žemės sluoksnio. Bet saulei užtekėjus, daigai nuvyto ir, neturėdami šaknų, sudžiūvo. Kiti krito tarp erškėčių. Erškėčiai išaugo ir nusmelkė juos, ir jie nedavė derliaus. Dar kiti nukrito į gerą žemę, sudygo, užaugo ir davė derlių: vieni trisdešimteriopą grūdą, kiti šešiasdešimteriopą, dar kiti šimteriopą.

Todėl sėkime savo grūdus visur, kur tik einame, nes nežinome, kurie sudygs, kad būtų atvertos akys kitai kartai“.

Naktis dabar gaubė Jeruzalės miestą, ir Koptas visų paprašė grįžti namo ir pasižymėti, ką girdėjo, o neraštingieji tegu pasistengia įsiminti jo žodžius. Bet prieš miniai išsiskirstant dar pasakė:

„Nemanykite, kad įteikiu jums taikos sutartį. Iš tiesų nuo šiol skleisime pasaulyje šį neregimą kalaviją, kad galėtume kovoti su nepakantumo ir nesupratimo demonais. Stenkitės jį nešti tol, kol ištvers jūsų kojos. Ir kai kojos nebelaikys, perduokite toliau žodžius arba rankraštį, visada pasirinkdami žmones, vertus laikyti šį kalaviją.

Jei koks kaimas ar miestas nenorės jūsų priimti, nesispirkite. Grįžkite tuo pačiu keliu, kuriuo atėjote, ir nusipurtykite dulkes, prilipusias prie jūsų batų. Nes jie per daugelį kartų bus pasmerkti daryti tas pačias klaidas.

Bet palaiminti tie, kurie klausosi žodžių arba skaito rankraštį, nes jiems akis dengiantis šydas perplyš visiems laikams, ir nebebus nieko paslėpto, kas jiems nebūtų atidengta.

Telydi jus ramybė.“

Priešas buvo akivaizdžiai pranašesnis ir ruošėsi pulti kitą rytą, tačiau, net ir nujausdami pralaimėsią, dauguma miestiečių nusprendė nesitraukti. Mūšio išvakarėse įvairaus amžiaus ir tikėjimo žmonės susirinko miesto aikštėje išklausyti, ką jiems pasakys graikas, kurį jie vadino Koptu.

„Nuo rytdienos tai, kas buvo harmonija, pavirs nesantaika. Tai, kas buvo džiaugsmas, bus pakeista gedulu. Jie gali sugriauti miestą, bet negali užgniaužti viso to, ko jis mus išmokė. Todėl reikia, kad šio pažinimo neištiktų toks pat likimas kaip mūsų sienų, namų ir gatvių. Bet kas yra pažinimas? Tai nėra absoliuti tiesa apie gyvenimą ir mirtį, bet ji mums padeda gyventi ir pasitikti kasdienio gyvenimo iššūkius. Niekas nežino, ką mums rengia rytojus, nes kiekvienai dienai gana savo blogio arba savo gėrio. Todėl klausdami to, ką trokštate žinoti, užmirškite išorėje susitelkusią kariuomenę ir viduje glūdinčią baimę. Todėl kalbėkime apie savo kasdienį gyvenimą, sunkumus, su kuriais mums teko susidurti."

Ir jie klausinėjo. Apie tikrąjį priešą, pralaimėjimą ir vienatvę. Apie pokyčius, grožį, meilę, ištikimybę, likimą, baimę, išmintį. Klausė, ką žada ateitis, ir prašė atsakymų, kurie galioja ir dabar, po tūkstančio metų...

Jie klausė.
O Koptas atsakė.

ISBN 978-5-415-02285-4

www.leidykla.vaga.lt